

فصل ۴

کنترل حقوق و دستمزد

هدفهای رفتاری:

درپایان این فصل از هنرجویان انتظار می‌رود:

- ۱- لزوم کنترل حقوق و دستمزد و دلایل آن را شرح دهند.
- ۲- طبقه‌بندی دستمزد را توضیح دهند.
- ۳- دوایر کنترل کننده دستمزد و وظایف هر یک را شرح دهند.
- ۴- اطلاعات موردنیاز جهت محاسبه حقوق و دستمزد را جمع‌آوری کنند.
- ۵- طرح‌های تشویقی دستمزد را شرح دهند.
- ۶- اثر طرح‌های تشویقی دستمزد در کاهش بهای تمام شده محصول را شرح دهند.
- ۷- اثر طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم را در جدول‌های مربوط نشان دهند.
- ۸- اثر طرح تشویقی پاداش صدرصد را در جدول‌های مربوط نشان دهند.
- ۹- توانایی تنظیم لیست حقوق و دستمزد را داشته و آن را تهیه نمایند.
- ۱۰- کسور مربوط به حقوق و دستمزد را نام ببرند و آنها را محاسبه نمایند.
- ۱۱- ثبت‌های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد را انجام‌دهند.

۴- کنترل حقوق و دستمزد

پس از مواد اولیه که عمدۀ ترین عامل تمام بھای محسوب است. دستمزد دومین عامل تشکیل دهنده بھای تمام شده محسوب می شود و در صد بالایی از بھای تمام شده محسوب را به خود اختصاص می دهد. حقوق و دستمزد را می توان به دستمزد تولیدی و غیر تولیدی تقسیم نمود.

دستمزد تولیدی: عبارت از وجوهی است که برای کارهای انجام شده در تولید محسوب دریک مدت معین پرداخت یا تعهد می شود.

براین اساس کیفیت و کمیت نیروی کار و نیز هزینه های مربوط به آن همواره باید کنترل و بررسی شود و همچنین با پرداخت حقوق و دستمزد متناسب با کار انجام شده، کیفیت نیروی کار و کارایی آن حفظ گردد. کنترل هزینه حقوق و دستمزد به لحاظ ارتباط و تأثیر مستقیم آن با تولید و بھای تمام شده محسوب از اهمیت خاصی برخوردار است.

کاهش بھای تمام شده محسوب و یا ثابت نگهداشت آن، از یک طرف با ترغیب و تشویق نیروی کار به انجام تولید بیشتر و از سوی دیگر با مدیریت و کنترل مداوم آنان امکان پذیراست. همچنین با کنترل هزینه حقوق و دستمزد و اطلاع از جزییات آن می توان به افزایش تولید و کاهش زمان استاندارد انجام کار دست یافت. اینک به توضیح برخی از اصطلاحات مربوط به دستمزد می پردازیم.

دستمزد مستقیم: عبارت از، هزینه های کار انجام شده ای است که مستقیماً جهت ساخت محسوب پرداخت یا تعهد می گردد.

به عبارت دیگر دستمزد کارگرانی را که مستقیماً به ساخت محسوب اشتغال دارند، دستمزد مستقیم گویند. به طور مثال دریک واحد تولیدی که به ساخت محصولات فلزی مشغول است، دستمزد کارگران برشکار، پرس کار و جوشکار، دستمزد مستقیم محسوب می شود.

دستمزد غیر مستقیم: عبارت است از هزینه حقوق و دستمزد کارگرانی که مستقیماً به تولید محسوب اشتغال ندارند به عبارت دیگر، دستمزد کسانی که مستقیماً در تولید محسوب نقشی ندارند، مانند حقوق و دستمزد سرپرستان سالن تولید، سرکارگران، تعمیرکاران، مدیران و ... دستمزد غیر مستقیم می باشد.

زمان استاندارد: عبارت است از میزان کار مورد انتظار از هر کارگر در زمان معین. زمان استاندارد از طریق زمان سنجی حرکات لازم برای تولید محسوب و با درنظر گرفتن زمان استراحت و تأخیرهای احتمالی محاسبه می شود.

زمان عادی یا ساعات کار عادی: عبارت از مدت زمانی است که مطابق روال عادی برای انجام کار لازم است.

۱- دواير و ادارات کننده حقوق و دستمزد

واحدهای تولیدی جهت کنترل هزینه حقوق و دستمزد ازدوايری مانند دایره حضور و غياب، کارگزini، ثبت اوقات کار، زمان سنجي، دایره حسابداري حقوق و دستمزد، دایره برنامه ريزی تولید و نیز دایره حسابداري صنعتي (بھای تمام شده) استفاده می نمایند. اين دواير اطلاعات لازم را جمع آوري، ثبت و نگهداری نموده و به مدیران واحدهای دیگر گزارش می نمایند.

استفاده از تمام یا بعضی از دوایر کنترل کننده هزینه حقوق و دستمزد به حجم عملیات تولید و به خصوص به تعداد کارکنان بستگی دارد.

اینکه به طور خلاصه به شرح وظایف هریک از دوایر کنترل کننده حقوق و دستمزد می‌پردازیم.

۱-۱-۴-دایره کارگزینی: وظیفه مهم دایره کارگزینی، تهیه و تدوین و یا اصلاح دستورالعملها، آیین نامه‌های استخدامی و فرم‌های پرسنلی می‌باشد. به طوری که با قانون کار و نیز با مقررات بیمه تأمین اجتماعی منطبق باشد. وظیفه دیگر دایره کارگزینی، امور مربوط به استخدام، آموزش، ترفیعات، مرخصی‌ها، نقل و انتقالات، اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل، تعیین شرح وظایف و برقراری ارتباط نیروی انسانی با سازمان‌ها و اتحادیه‌های کارگری می‌باشد.

۱-۱-۲-دایره حضور و غیاب: وظیفه اصلی این دایره، کنترل زمان ورود و زمان خروج کارگران می‌باشد.

در واحدهای تولیدی برای حضور و غیاب کارکنان از کارت‌های متنوعی استفاده می‌شود. ثبت زمان ورود و خروج کارکنان برروی این کارت‌ها می‌تواند به وسیله ماشین، ساعت کارت‌زن و یا رایانه انجام شود. در غیر این صورت زمان ورود و خروج کارکنان در کارت‌ها با دست انجام می‌شود.

این کارت‌ها معمولاً بین ۷ تا ۱۵ روز یکبار به دایره حسابداری حقوق و دستمزد ارسال می‌گردد، تا اطلاعات مندرج برروی آنها جهت محاسبه و پرداخت حقوق و دستمزد هر کارگر، استخراج شود.

۱-۱-۳-دایره ثبت اوقات کار: وظیفه اصلی این دایره جمع‌آوری اطلاعات مربوط به اوقات کار انجام شده در مورد هریک از سفارشات، مراحل تولید و یا محصولات می‌باشد.

اطلاعات مربوط به اوقات کار انجام شده با استفاده از دو کارت (شامل کارت ساعت و کارت اوقات کار) مشخص، ثبت و نگهداری می‌شود.

الف) کارت ساعت (کارت حضور و غیاب): همانگونه که قبل ام اشاره شد، این کارت حضور هریک از کارکنان در کارخانه و ساعت شروع و خاتمه کار آنان در هر روز و یا در هر نوبت کار، همچنین ساعت اضافه کاری را نشان می‌دهد. (فرم شماره ۴-۱)

۴-۱ کارت حضور و غیاب فرم شماره

ب) کارت اوقات کار: این کارت نشان می دهد. کارگر چه مدت زمانی را برای ساخت و تکمیل یک سفارش صرف نموده است به عبارت دیگر این کارت حاوی اطلاعاتی در مورد نوع کار انجام شده می باشد. (فرم شماره ۴-۲)

۴-۲ فرم شماره

تکمیل کارت ثبت اوقات کار به نوع عملیات تولید بستگی دارد. در مؤسسه‌های توکلی که از سیستم هزینه‌یابی سفارشات استفاده می‌نمایند و تولید به صورت سفارشی انجام می‌شود، کارت اوقات کار در محاسبه نهایی دستمزد کار کناداری اهمیت ویژه‌ای ندارد. ولی در واحدهای تولیدی که از سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای جهت محاسبه بهای تمام شده محصول استفاده می‌کنند و غالباً محصولات مشابه ساخته می‌شود، معمولاً کارت اوقات کار مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

نحوه عمل به این صورت است که اگر یک کارگر اوقات کار خود را برای ساخت چند سفارش صرف نموده باشد. باید زمان شروع و پایان کاربرای هر سفارش را به سرپرست کارگاه اطلاع دهد. و سرپرست موارد را در کارت اوقات کار ثبت نماید و کارت را تکمیل کند.

کارت‌های ثبت اوقات کار، ابزار مناسبی جهت محاسبه و پرداخت پاداش کارگران براساس طرح‌های تشویقی دستمزد می‌باشد.

۴-۱-۴- دایره زمان سنجی: مهم‌ترین وظیفه این دایره، بررسی و محاسبه زمان استاندارد ساخت یک واحد محصول می‌باشد. زمان استاندارد ساخت محصول با درنظر گرفتن امکانات و شرایط فیزیکی تعیین می‌گردد. نحوه عمل به این صورت است که، ابتدا زمان هر حرکت را با بررسی حرکات لازم برای تولید یک واحد محصول اندازه‌گیری می‌نمایند. سپس با جمع مدت حرکات، زمان استاندارد را برای ساخت یک واحد محصول به دست می‌آورند.

اطلاعات مربوط به زمان استاندارد ساخت یک واحد محصول، در دوایری مانند برنامه ریزی تولید حسابداری حقوق و دستمزد و حسابداری بهای تمام شده کاربرد دارد.

۴-۱-۵- دایره برنامه ریزی تولید: این دایره با استفاده از زمان استاندارد ساخت یک واحد محصول و حتی قبل از شروع تولید، برنامه تولید را برای هر سفارش، هر دایره و یا هر مرحله تولید تهیه می‌نماید. تا این طریق امکان مقایسه ساعات کار واقعی با ساعات کار استاندارد، مقایسه میزان تولید واقعی با میزان تولید پیش‌بینی شده، همچنین مقایسه و کنترل هزینه‌های واقعی دستمزد با دستمزد طبق بودجه فراهم گردد.

ضمناً، برنامه ریزی تولید به مدیران امکان می‌دهد انحراف کارایی کارگران را مورد بررسی و مطالعه قرار دهند. این انحراف ممکن است به دلایلی مانند، نرسیدن به موقع مواد به خط تولید، خرابی ماشین آلات، قطع جریان برق و یا تجدید نظر در دستورالعمل‌های اجرایی به وجود آید.

۶-۱-۶- دایره حسابداری حقوق و دستمزد: وظیفه اصلی این دایره، تهیه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد و محاسبه مبلغ ناخالص و مبلغ خالص حقوق و دستمزد کارگران می‌باشد.

همچنین این دایره براساس اطلاعاتی که از دوایر دیگر دریافت نموده موظف است، لیست حقوق و دستمزد را بر حسب نوع کار دوایر و مراحل تولید طبقه‌بندی نماید. اسناد و مدارک مربوط به حقوق و دستمزد کارگران در دایره حقوق و دستمزد نگهداری می‌شود.

باید یاد آور شویم که، طبقه‌بندی هزینه حقوق و دستمزد با استفاده از کارت‌های اوقات کار به منظور تفکیک و تخصیص هزینه حقوق و دستمزد مستقیم به هر یک از سفارشات، دوایر و مراحل مختلف تولید و نیز هزینه دستمزد غیرمستقیم در گروه هزینه‌های سربار انجام می‌شود.

۴-۱-۷- دایره حسابداری صنعتی (حسابداری بهای تمام شده): این دایره اطلاعات و مدارک لازم را از سایر دوایر دریافت نموده، ساعت کار کارگران (برحسب نفر ساعت) و هزینه‌های مربوط به آن را برای هرسفارش و یا هر مرحله از تولید ثبت و در گزارشات منعکس می‌نماید.

مهم‌ترین وظیفه حسابداری بهای تمام شده در ارتباط با هزینه حقوق و دستمزد جهت محاسبه بهای تمام شده محصول و تعیین سهم هزینه نیروی کار مصرف شده عبارت است از:
درج زمان کار انجام شده و هزینه دستمزد مستقیم آن در گزارش بهای تمام شده محصول و یا در برگهای هزینه سفارش.

ثبت و تخصیص هزینه دستمزد غیرمستقیم در برگهای تجزیه و تحلیل هزینه‌های هر دایره.
ارائه اطلاعات کامل و تهیه گزارش‌های مربوط به حقوق و دستمزد جهت مدیریت واحد تولیدی به منظور تصمیم‌گیری مناسب.
حفظ کیفیت نیروی کار و افزایش سطح بهره‌وری و عملکرد کارکنان و دوایر.

۴-۲- اطلاعات لازم جهت محاسبه حقوق و دستمزد

برای محاسبه هزینه حقوق و دستمزد باید ابتدا اطلاعات لازم جهت تهیه لیست حقوق و دستمزد را به دست آورد. علاوه بر آن باید با قوانین و مقررات مربوط به حقوق و دستمزد از قبیل، قوانین کار و بیمه‌های اجتماعی، قوانین مربوط به مالیات و سایر قوانین و مقررات آشنا شد.

بعضی از اطلاعات مربوط به دستمزد شامل: حقوق پایه، ساعت کارعادی، مدت کارکرد، اضافه کاری، نوبت کاری، شب کاری، مرخصی استحقاقی، پاداش، کارآموزی، اوقات تلف شده، حق بیمه‌های اجتماعی، حق بیمه بیکاری، طرح‌های تشویقی، بیمه عمر، بیمه حوادث ناشی از کار و هزینه‌های رفاهی کارگران می‌باشد. اینک توپیخ مختصری در مورد بعضی از آنها ارائه می‌گردد.

۴-۲-۱- حقوق پایه: حقوقی است که با رعایت قانون کار (برای کارگران رسمی) و یا از طریق عقد قراردادی که مغایر با قانون کار نباشد (برای کارگران قراردادی) برای تولید یک واحد محصول، یا برای انجام یک ساعت کار، تعیین و به صورت ساعتی، روزانه، هفتگی و معمولاً ماهانه به کارگر پرداخت می‌شود.
اگر دستمزد کارگر، براساس تعداد تولید و بدون درنظر گرفتن ساعت کار انجام شده کارگر محاسبه و پرداخت شود (پارچه کاری) اصطلاحاً آنرا کارمزد گویند.

اگر دستمزد کارگر با توجه به ساعت کار انجام شده (روزانه) و بدون درنظر گرفتن مقدار یا تعداد تولید محاسبه و پرداخت شود. اصطلاحاً آنرا روزمزد گویند.

ضموناً باید توجه داشت که دستمزد روزانه کارگر باید از حداقل دستمزد تعیین شده در قانون کار کمتر باشد.

۴-۲-۲- ساعت کارعادی: مطابق ماده (۵۱) قانون کار ساعت کار عادی، مدت زمانی است که کارگر نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار، در اختیار کارفرما قرار می‌دهد. البته به غیرازمواردی که در این قانون مستثنی شده است. ساعت عادی کار کارگران در شبانه روز نباید از ۸ ساعت تجاوز کند.

به موجب تبصره ۱ ماده ۵۱ قانون کار، کارفرما با تواافق کارگران و یا نمایندگان قانونی آنان می‌تواند ساعت کار را

در بعضی از روزهای هفته، کمتر از میزان مقرر و در روزهای دیگر اضافه براین میزان تعیین نماید، مشروط برآنکه مجموع ساعات کار در هفته از ۴۴ ساعت تجاوز نکند.

۲-۳-۴- ساعات کار اضافی: مطابق قانون کار، اضافه کاری باید تابع شرایط زیر باشد:

۱- موافقت کارگر.

۲- پرداخت ۴۰٪ اضافه برمزد هر ساعت کار عادی.

۳- ساعات کار اضافی، باید از ۴ ساعت در روز تجاوز نماید، مگر در موارد خاصی و یا توافق طرفین.

۴- روز جمعه، روز تعطیل هفتگی کارگران، با استفاده از مزد می‌باشد. بنابراین کارگرانی که به هر دلیل روز جمعه کار کنند، در مقابل عدم استفاده از تعطیلی روز جمعه ۴۰٪ اضافه بر مزد دریافت خواهند نمود. مطابق قانون کار، از ساعت ۶ بامداد تا ساعت ۲۲ کار روز و از ساعت ۲۲ تا ساعت ۶ بامداد روز بعد، کار شب، محسوب می‌شود.

اگر قسمتی از کار در روز و قسمتی در شب انجام شود، کار مخلوط محسوب می‌شود. و مطابق قانون به آن قسمت از کار که در شب انجام می‌شود، ۳۵٪ اضافه برمزد ساعت کار عادی تعلق می‌گیرد، مشروط براینکه کارگر نوبت کار نباشد.

به موجب ماده ۶۱ قانون کار، ارجاع کار اضافی به کارگرانی که کار شبانه یا کارهای سخت و زیان‌آور انجام می‌دهند، ممنوع است.

به ازاء هر ساعت اضافه کاری ۴۰٪ علاوه بر دستمزد عادی به کارگر پرداخت می‌شود، که به آن فوق العاده اضافه کاری گفته می‌شود.

به عنوان مثال: اگر نرخ ساعتی دستمزد یک کارگر ۱۵,۸۰۰ ریال باشد به ازاء یک ساعت اضافه کاری ۴۰٪ علاوه براین مبلغ باید به او پرداخت شود. که آنرا فوق العاده اضافه کاری گویند.

$$\text{فوق العاده اضافه کاری} = 15,800 \times 40\% = 6,320 \text{ ریال}$$

$$\text{دستمزد یک ساعت اضافه کاری} = 15,800 + 6,320 = 22,120 \text{ ریال}$$

مبلغی که بابت فوق العاده اضافه کاری به کارگران پرداخت می‌شود، با درنظر گرفتن دلیل انجام اضافه کاری، به یکی از حساب‌های زیر بدهکار می‌شود.

الف) به حساب کنترل کالای در جریان ساخت

ب) به حساب کنترل سربار ساخت

ج) به حساب کنترل سربار اداری و تشکیلاتی

د) به حساب کنترل سربار توزیع و فروش

اگر اضافه کاری به دلیل اضافه تولید باشد، فوق العاده اضافه کاری به حساب کنترل سربار کارخانه بدهکار می‌شود، تا از طریق حساب کنترل سربار کارخانه به طور یکنواخت به تمام محصولات تولید شده، اعم از اینکه در ساعت کار عادی و یا در ساعت اضافه کاری ساخته شده باشند، سرشکن گردد.

در این کتاب همواره فرض براین است که اضافه کاری به دلیل افزایش تولید است.

ثبت تسهیم هزینه دستمزد و فوق العاده اضافه کاری، به این صورت است که به ازاء جمع دستمزد ساعت کارعادی و دستمزد عادی ساعت اضافه کاری، حساب کنترل کالای در جریان ساخت و به ازاء فوق العاده اضافه کاری، حساب کنترل سربار ساخت، بدھکار شده در مقابل به ازاء جمع دستمزد و فوق العاده اضافه کاری، حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بستانکار می‌گردد.

xxx	کنترل کالای در جریان ساخت
×	کنترل سربار ساخت
xxxx	کنترل هزینه حقوق و دستمزد
	<u>ثبت تسهیم دستمزد عادی و دستمزد اضافه کاری</u>
۵۴ - ۴۴ = ۱۰	ساعت اضافه کاری
$۴۴ \times ۱۵,۸۰۰ = ۶۹۵,۲۰۰$	دستمزد کار عادی
$۱۰ \times ۱۵,۸۰۰ = ۱۵۸,۰۰۰$	دستمزد عادی اضافه کاری
$۱۰ \times ۱۵,۸۰۰ \times \% ۴۰ = ۶۳,۲۰۰$	فوق العاده اضافه کاری
$۶۹۵,۲۰۰ + ۱۵۸,۰۰۰ + ۶۳,۲۰۰ = ۹۱۶,۴۰۰$	دستمزد استحقاقی
۸۵۳,۲۰۰	کنترل کالای در جریان ساخت
۶۳,۲۰۰	کنترل سربار ساخت
۹۱۶,۴۰۰	کنترل هزینه حقوق و دستمزد
	<u>ثبت دستمزد مستقیم یک هفته کار گر</u>

۴-۲-۴- نوبت کاری: در بسیاری از کارخانه‌ها و دیگر واحدهای تولیدی، کارگران به صورت نوبتی، کارت تولید را انجام می‌دهند. مطابق ماده (۵۵) قانون کار، کار نوبتی عبارت است از، کاری که در طول ماه گردش داشته باشد. به نحوی که نوبت‌ها در صبح یا عصر و یا شب واقع می‌شود و به کارگری که به این صورت کار می‌کند،

۱- اگر اضافه کاری به علت عملیات غیر تولیدی باشد فوق العاده اضافه کاری به حساب کنترل سربار اداری یا کنترل سربار توزیع و فروش، بدھکار می‌گردد.

- اگر قرار باشد فوق العاده اضافه کاری به وسیله مشتری پرداخت شود، مبلغ آن به حساب کنترل کالای در جریان ساخت، بدھکار می‌شود.

نوبت کاری گفته می‌شود.

اگر نوبت کار یک کارگر، صبح و عصر واقع شود، ۱۰٪ علاوه بر دستمزد عادی به عنوان فوق العاده نوبت کاری به او تعلق می‌گیرد.

چنانچه نوبت کاریک کارگر، در صبح و عصر و شب باشد، ۱۵٪ علاوه بر دستمزد عادی به او تعلق خواهد گرفت. بالاخره اگر نوبت کار یک کارگر، در صبح و شب یا عصر و شب واقع شود، ۲۲/۵٪ علاوه بر دستمزد عادی به او تعلق می‌گیرد.

ممکن است، ساعات نوبت کاری در شبانه روز از ۸ ساعت و در هفته از ۴۴ ساعت تجاوز نماید، ولی جمع ساعات کار در ۴ هفته متوالی نباید از ۱۷۶ ساعت بیشتر شود. ثبت هزینه دستمزد و فوق العاده نوبت کاری، به این صورت است که به ازاء دستمزد عادی ساعات نوبت کاری، حساب کنترل کالای در جریان ساخت و به ازاء فوق العاده نوبت کاری، حساب کنترل سربار ساخت، بدھکار می‌شود. در مقابل معادل جمع دستمزد و فوق العاده نوبت کاری، حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بستانکار می‌گردد.

xxxx	کنترل کالای در جریان ساخت
×	کنترل سربار ساخت
xxxx	کنترل هزینه حقوق و دستمزد
	<u>ثبت تسهیم دستمزد و فوق العاده نوبت کاری</u>

مثال: شرکت تولیدی دماوند اطلاعات مربوط به کار انجام شده در مدت ۴ هفته متوالی ۸ نفر از کارگران خود را به شرح زیراعلام نموده است.

جدول ۴-۳

ساعت کار کرد کارگران نوبت کار در چهار هفت				نحو ساعتی دستمزد	شماره کارگر
عصر و شب ٪ ۲۲/۵	صبح و شب ٪ ۲۲/۵	صبح و عصر و شب ٪ ۱۵	صبح و عصر ٪ ۱۰		
		۱۷۶×		۳/۰۰۰	۱
	۱۷۶×			۳/۰۰۰	۲
			۱۷۶×	۳/۵۰۰	۳
		۱۷۶×		۳/۵۰۰	۴
۱۷۶×				۴/۰۰۰	۵
	۱۷۶×			۴/۵۰۰	۶
			۱۷۶×	۴/۰۰۰	۷
۱۷۶×				۴/۵۰۰	۸

مطلوبست: ۱- محاسبه دستمزد عادی

۲- محاسبه فوق العاده نوبت کاری

۳- محاسبه دستمزد استحقاقی ۴ هفته هریک از کارگران

۴- ثبت تسهیم دستمزد کارگران در دفتر روزنامه

تعداد کارگر × دستمزد یک کارگر = نرخ × ساعات کار

حل مثال:

$$176 \times 3,000 = 528,000 \times 2 = 10,56,000$$

$$176 \times 3,500 = 616,000 \times 2 = 1,232,000$$

$$176 \times 4,000 = 704,000 \times 2 = 1,408,000$$

$$176 \times 4/500 = 792,000 \times 2 = 1,584,000$$

$$5,280,000$$

دستمزد عادی کارگران شماره های (۱ و ۲)

دستمزد عادی کارگران شماره های (۳ و ۴)

دستمزد عادی کارگران شماره های (۵ و ۷)

دستمزد عادی کارگران شماره های (۶ و ۸)

جمع دستمزد عادی کارگران شماره های (۱ تا ۸)

$$528,000 \times 15\% = 79,200$$

$$528,000 \times 22/5 = 118,800$$

$$616,000 \times 10\% = 61,600$$

$$616,000 \times 15\% = 92,400$$

$$704,000 \times 22/5 = 158,400$$

$$792,000 \times 22/5 = 178,200$$

$$704,000 \times 10\% = 70,400$$

$$792,000 \times 22/5 = 178,200$$

$$\underline{\underline{937,200}}$$

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۱)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۲)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۳)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۴)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۵)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۶)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۷)

فوق العاده نوبت کاری کارگر شماره (۸)

جمع فوق العاده نوبت کاری کارگران شماره های (۱ تا ۸)

$$528,000 + 79,200 = 607,200$$

$$528,000 + 118,800 = 646,800$$

$$616,000 + 61,600 = 677,600$$

$$616,000 + 92,400 = 708,400$$

$$704,000 + 158,400 = 862,400$$

دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۱)

دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۲)

دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۳)

دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۴)

دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۵)

$$792,000 + 178,200 = 970,200 \quad \text{دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۶)}$$

$$704,000 + 70,400 = 774,400 \quad \text{دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۷)}$$

$$792,000 + 178,200 = 970,200 \quad \text{دستمزد استحقاقی کارگر شماره (۸)}$$

۶,۲۱۷,۲۰۰ جمع دستمزد استحقاقی

ثبت هزینه دستمزد عادی فوق العاده نوبت کاری در دفتر روزنامه به صورت زیر انجام می‌شود.

کنترل کالای در جریان ساخت ۵,۲۸۰,۰۰۰

کنترل سربار ساخت ۹۳۷,۲۰۰

۶,۲۱۷,۲۰۰ کنترل هزینه حقوق و دستمزد

ثبت تسهیم دستمزد استحقاقی کارگران

۴-۲-۵- مرخصی استحقاقی: مطابق ماده (۶۴) قانون کار که در سال ۱۳۶۹ به تصویب مجلس رسیده است، مرخصی استحقاقی سالانه کارگران با استفاده از مزد و احتساب ۴ روز جمعه، جمعاً یک ماه است. ضمناً سایر روزهای تعطیل جزء ایام مرخصی محسوب نمی‌شود.

برای کارکمتر از یک سال مرخصی به نسبت کار انجام شده محاسبه می‌شود. عموماً زمانی که کارگران به مرخصی می‌روند، تولید متوقف نشده و کارخانه تعطیل نمی‌شود، ولی در بعضی از واحدهای تولیدی، بنا به تصمیم مدیران و موافقت شورای کارگری، کارگران به طور دسته جمعی به مرخصی می‌روند که درنتیجه تولید متوقف و واحد تولیدی به صورت تعطیل در می‌آید.

روش‌های ثبت دستمزد ایام مرخصی: برای ثبت دستمزد ایام مرخصی دو روش مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱- روش اول ثبت دستمزد ایام مرخصی : پس از استفاده کارکنان از مرخصی استحقاقی، که در این صورت دستمزد ایام مرخصی کارکنان یکجا به حساب‌های سربار مربوط (شامل سربار ساخت، سربار اداری و یا سربار توزیع و فروش) منظور می‌گردد.

استفاده از این روش موجب افزایش بهای تمام شده، محصولاتی است که در ماه استفاده از مرخصی تولید می‌گردد. این افزایش دارای ۲ دلیل عمده است.

الف) مطابق قانون کار، مرخصی استحقاقی کارگران با استفاده از حقوق می‌باشد. در این صورت هر کارگر با انجام یازده ماه کار، دوازده ماه حقوق دریافت می‌نماید. بنابراین هزینه دستمزد ایام مرخصی بهای تمام شده محصولات ساخته شده در ماه استفاده از مرخصی را افزایش می‌دهد.

۱- موارد دیگر مرخصی عبارتند از: مرخصی استعلامجی و مرخصی، بدون حقوق. لازم به ذکر است مرخص سالیانه کارگرانی که به کارهای سخت وزیان‌آور اشتغال دارند، پنج هفته است.

ب) معمولاً زمانی که کارگران از مرخصی استفاده می‌کنند از حجم تولید کاسته می‌شود و میزان تولید تا حدودی کاهش می‌یابد. از آنجا که در واحدهای تولیدی، بسیاری از هزینه‌ها در گروه هزینه‌های ثابت قرار دارند، کاهش میزان تولید، موجب افزایش بهای تمام شده محصول خواهد شد.

۲- روش ایجاد ذخیره: در این روش که به منظور رفع اشکالات روش قبل مورد استفاده قرارمی‌گیرد، برای دستمزد ایام مرخصی کارکنان، در ابتدای دوره مالی ذخیره‌ای تحت همین عنوان در نظر گرفته می‌شود. نحوه عمل به این صورت است که در ابتدای هر دوره مالی، حقوق و دستمزد ایام مرخصی کارکنان، برای تمام دوره برآورد می‌گردد. در پایان هر ماه زمان تهیه لیست حقوق و دستمزد هزینه حقوق و دستمزد ایام مرخصی مربوط به همان ماه محاسبه شده به حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بدھکار و به حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی بستانکار می‌شود. باید توجه داشت که ذخیره دستمزد ایام مرخصی معمولاً در صدی از دستمزد مستقیم و دستمزد غیرمستقیم دوره مالی می‌باشد.

××

کنترل هزینه حقوق و دستمزد

××

ذخیره دستمزد ایام مرخصی

ثبت ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماه کارکنان

ضمناً، تسهیم هزینه دستمزد ایام مرخصی کارکنانی که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در تولید کار می‌کنند، به حساب کنترل سربار ساخت و کارکنانی که در قسمت‌های اداری و تشکیلاتی و یادرقسمت‌های توزیع و فروش مشغول به کارمی باشند، به ترتیب به حساب کنترل سربار اداری و تشکیلاتی و حساب کنترل سربار توزیع و فروش، بدھکارمی‌گردد، در مقابل حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بستانکار می‌شود.

××

کنترل سربار ساخت

×

کنترل سربار اداری و تشکیلاتی

×

کنترل سربار توزیع و فروش

xxxx

کنترل هزینه حقوق و دستمزد

ثبت تسهیم هزینه دستمزد ایام مرخصی کارکنان مربوط به ماه

تذکر :

زمانی که کارکنان از مرخصی استحقاقی خود استفاده می‌نمایند، پرداخت دستمزد ایام مرخصی از محل ذخیره خواهد بود. در این صورت، حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی، بدھکار و حساب صندوق یا حساب بانک، بستانکار می‌شود.

××

حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی

×

حساب بانک

ثبت پرداخت دستمزد کارگرانی که از مرخصی استفاده نموده‌اند.

اگر در ابتدای دوره مالی، ذخیره دستمزد ایام مرخصی، به صورت دقیق برآورد شده و به واقعیت نزدیک باشد، مانده این حساب در پایان دوره مالی، نشان دهنده طلب کارکنان بابت مرخصی استفاده نشده می‌باشد.

۶-۲-۴- عیدی و پاداش: معمولاً واحدهای تولیدی، درپایان دوره مالی و یا درپایان هر فصل به مناسبت‌های

مختلف، مبلغی تحت عنوان عیدی و پاداش به کارگران و کارکنان پرداخت می‌نمایند.

ثبت پاداش در حساب‌ها به منظور تخصیص هزینه‌ها، دارای اهمیت زیادی است. اگر پاداش سالانه در آخرین ماده دوره مالی، پرداخت و در حساب‌ها ثبت شود. بهای تمام شده محصولات ساخته شده در آن ماه، افزایش قابل ملاحظه‌ای خواهد یافت. به همین علت، بهتر است در ابتدای دوره مالی عیدی و پاداش آن دوره با توجه به تجربیات سال قبل و با در نظر گرفتن تغییرات احتمالی برآورد شود، و معادل جمع مبلغ عیدی و پاداش ماهانه، که زمان تنظیم لیست حقوق و دستمزد محاسبه می‌شود. حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد بدھکار و حساب ذخیره عیدی و پاداش، بستانکار گردد.

به این ترتیب، مبلغ عیدی و پاداش در طول دوره مالی به صورت یکنواخت به محصولات سرشکن می‌گردد. حداقل مبلغ عیدی و پاداش کارکنان، معمولاً درپایان هرسال بر مبنای حقوق و دستمزد به وسیله هیأت دولت تعیین می‌گردد.

xxx

کنترل هزینه حقوق و دستمزد

xxx

ذخیره عیدی و پاداش

ثبت عیدی و پاداش ماه کارکنان به حساب ذخیره

عیدی و پاداش کارکنان قسمت‌های مختلف با توجه به محل کار آنها، به حساب کنترل سربار ساخت، کنترل سربار اداری و تشکیلاتی و نیز کنترل سربار توزیع و فروش منظور می‌شود براین اساس هریک از این حساب‌ها معادل پاداش و عیدی ماهانه بدھکار شده، در مقابل حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بستانکار می‌گردد.

xxx

کنترل سربار ساخت

xx

کنترل سربار اداری و تشکیلاتی

x

کنترل سربار توزیع و فروش

xxxx

کنترل هزینه حقوق و دستمزد

ثبت تسهیم هزینه عیدی و پاداش ماه کارکنان در حساب‌ها

زمان پرداخت تمام یا قسمتی از عیدی و پاداش به کارکنان، حساب ذخیره عیدی و پاداش، بدھکار و حساب صندوق یا بانک، بستانکار می‌گردد.

xx

ذخیره عیدی و پاداش

xx

بانک

ثبت پرداخت عیدی و پاداش کارکنان

مثال: دریک واحد تولیدی، متوسط حقوق پایه کارگران در ماه معادل مبلغ ۱۲,۶۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. در ابتدای دوره مالی، عیدی و پاداش سالانه معادل ۲ ماه نسبت به متوسط حقوق پایه برآورده شده است. عیدی و پاداش

یک ماه معین به صورت زیر محاسبه و ثبت می شود.

$$12,600,000 \times 2 = 25,200,000$$

$$25,200,000 : 12 = 2,100,000$$

$$2,100,000$$

عیدی و پاداش سالانه

پاداش ماهانه

کنترل هزینه حقوق دستمزد

ذخیره عیدی و پاداش

ثبت عیدی و پاداش کارکنان مربوط به ماه به حساب ذخیره

چنانچه ۵۰٪ پاداش مربوط به کارکنان کارخانه ۳۰٪ مربوط به کارکنان اداری و ۲۰٪ مربوط به کارکنان قسمت توزیع و فروش باشد، ثبت تسهیم عیدی و پاداش به صورت زیر خواهد شد.

$$2,100,000 \times 50\% = 1,050,000$$

$$2,100,000 \times 30\% = 630,000$$

$$2,100,000 \times 20\% = 420,000$$

کنترل سربار ساخت

کنترل سربار اداری و تشکیلاتی

کنترل سربار توزیع و فروش

کنترل هزینه حقوق دستمزد

$$2,100,000$$

ثبت تسهیم عیدی و پاداش کارکنان به حساب سربارهای مربوط

اگر لازم باشد، مطابق قانون مبلغی از عیدی و پاداش سالانه کارکنان کسر گردد، مبلغ پرداختی بابت عیدی و پاداش به کارکنان پس از کسر آن مبلغ خواهد بود.

۴-۲-۷ طرح های تشویقی دستمزد: در مؤسسات تولیدی محاسبه و پرداخت دستمزد به یکی از سه طریق زیر انجام می شود، که عبارتند از :

روزمزد، کارمزد و یا با استفاده از طرح های تشویقی

دستمزد کارگران روزمزد براساس انجام ۸ ساعت کارعادی روزانه، بدون توجه به نتیجه کارانجام شده محاسبه و پرداخت می شود.

دستمزد کارگران کارمزد برای انجام کارهای معین بدون توجه به مدت انجام کار، محاسبه و پرداخت می گردد.

دستمزد کارگران با استفاده از طرح های تشویقی :

در واقع ترکیبی از دو روش قبلی (یعنی ترکیبی از روش های روزمزد و کارمزد) می باشد.

دراکثر طرح های تشویقی یک حداقل دستمزد ساعتی به کارگران پرداخت می شود، تامقدار تولیدشان به میزان تعیین شده (میزان استاندارد) برسد. در صورتی که تولید محصول از میزان استاندارد تجاوز کند، دستمزد کارگر براساس طرح تشویقی محاسبه و پرداخت می گردد.

در کلیه طرح های تشویقی مدت انجام کار، عامل مهم در محاسبه دستمزد براساس طرح تشویقی می باشد، زیرا

دستمزد باید براساس زمان کار انجام شده و میزان تولید کارگران محاسبه و پرداخت شود. به همین جهت لازم است قبل از انجام هر کار، استانداردهای مربوط به آن تعیین گردد. این استانداردها باید طوری تعیین شوند که کارگران بتوانند به آنها دسترسی داشته باشند و با تولید بیشتر از استاندارد، از مزایای طرح تشویقی بهره مند شوند.

طرح‌های تشویقی دستمزد، معمولاً در کارخانه‌هایی به اجرگذارده می‌شود که، دارای کارگران زیاد و تولید آنها ه باشند.

مهم ترین مشخصه های یک طرح تشویقی عبارتند از:

- ۱- استانداردها باید متناسب و واقع بینانه تعیین شوند تا کارکنان بتوانند با تلاش و کوشش بیشتر با افزایش تولید به آنها دسترسی پیدا کنند و از این طریق موفق به دریافت پاداش طرح گردند.
 - ۲- میزان پاداش باید به نسبت بازده تولید مازاد بر استاندارد تعیین شود.
 - ۳- طرح تشويقي باید با وضعیت و شرایط تولید متناسب باشد. به طوری که کارکنان بتوانند در آن شرایط بازده تولید خود را افزایش دهند.
 - ۴- طرح تشويقي باید طوری برنامه ریزی شود که هم زمان با تهیه لیست حقوق و دستمزد و پرداخت دستمزد به کارکنان پاداش مربوط به طرح نیز پرداخت گردد.

نظر مدیران مهندسی، عیار، تنداز:

- مدیران با اجرای طرح تشویقی انتظار دارند، تولید افزایش یابد که، درنتیجه بهای تمام شده محصول به دلیل کاهش سهم هزینه‌های ثابت یک واحد محصول کاهش خواهد یافت.
 - تشویق کارکنان به تولید بیشتر اگر چه موجب کاهش بهای تمام شده محصول است، ولی درآمد آنان را افزایش خواهد داد.
 - اعمال کنترل بیشتر بر هزینه حقوق و دستمزد بایکنواخت کردن هزینه‌های یک واحد محصول تکمیل شده، از اهداف دیگر طرح‌های تشویقی است.

همانگونه که قبلًاً اشاره شده، طرح‌های تشویقی دستمزد موجب افزایش درآمد کارکنانی است که بتوانند بیش از استاندارد تولید نمایند و یا در زمان تولید صرفه‌جویی کنند. به عبارت دیگر، تولید محصول را سریع‌تر از زمان تعیین شده براساس استاندارد به پایان برسانند، اکنون با ذکر یک مثال، اثر طرح‌های تشویقی دستمزد در کاهش بهای تمام شده محصول مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

مثال: شرکت تولیدی غدیردارای ۲۵ نفر کارگر می‌باشد. که روزانه ۸ ساعت کار می‌کنند. نرخ متوسط دستمزد یک کارگر ۲,۴۰۰ ریال در ساعت و تعداد تولید ۴۰ واحد محصول می‌باشد. مطابق قراردادی که بین کارگران و کارفرمamusعقد شده، اگر هر کارگر بتواند تولید روزانه خود را به ۴۸ واحد برساند، نرخ متوسط دستمزد ساعتی او براساس ساعتی ۲۸۸۰ ریال محاسبه خواهد شد. هزینه‌های ثابت کارخانه طی دوره مالی عبارتنداز:

الف) هزینه حقوق ماهانه مدیر و سرپرستان تولید	۷۴۸,۸۰۰	ریال
ب) هزینه عوارض نوسازی کارخانه در هر روز	۱۲,۴۸۰	ریال

- ج) هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان کارخانه در سال ریال ۱۳,۴۷۸,۰۰۰
- د) هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات کارخانه ریال ۱۷,۹۷۱,۰۰۰
- ه) سایر هزینه‌های ثابت کارخانه در سال ریال ۶,۷۳۹,۲۰۰

ضمナً از سایر عوامل مربوط به دستمزد صرف نظر می‌شود. یک سال ۳۶۰ روز در محاسبات منظور گردیده است.

مطلوبست: محاسبه بهای تمام شده یک واحد محصول

الف) بدون استفاده از طرح تشویقی

ب) با استفاده از طرح تشویقی

حل مثال: نتیجه در جدول شماره (۴-۴) ارائه گردیده است.

جدول شماره (۴-۴)

عوامل هزینه					
بهای تمام شده یک واحد ریال	تعداد تولید در هر ساعت واحد	هزینه‌های انجام شده در ساعت ریال	بهای تمام شده یک واحد ریال	تعداد تولید در هر ساعت واحد	هزینه‌های انجام شده در ساعت ریال
۴۸۰	۱۵۰	۷۲۰۰	۴۸۰	۱۲۵	۶۰,۰۰۰
۲۴/۹۶	۱۵۰	۳,۷۴۴	۲۹/۹۵	۱۲۵	۳,۷۴۴
۱۰/۴	۱۵۰	۱,۵۶۰	۱۲/۴۸	۱۲۵	۱,۵۶۰
۳۱/۲	۱۵۰	۴,۶۸۰	۳۷/۴۴	۱۲۵	۴,۶۸۰
۴۱/۶	۱۵۰	۶,۲۴۰	۴۹/۹۲	۱۲۵	۶,۲۴۰
۱۵/۶	۱۵۰	۲,۳۴۰	۱۸/۷۲	۱۲۵	۲,۳۴۰
۶۰۳/۷۶	۱۵۰	۹۰,۵۲۴	۶۲۸/۰۱	۱۲۵	۷۸,۵۶۴
جمع					

محاسبات مربوط به بهای تمام شده یک واحد محصول با استفاده از هر دو سیستم به صورت زیر ارائه می‌گردد.

الف) سیستم اصلی بدون استفاده از طرح	ب) سیستم جدید با استفاده از طرح تشویقی
جمع دستمزد کارگران در ساعت ریال $60,000 = 2,400 \times 25$	ریال $72,000 = 2,880 \times 25$
تعداد تولید یک کارگر در ساعت واحد $5 : 8 = 40$	واحد $6 : 8 = 48$
تعداد تولید کارگران در ساعت واحد $125 = 5 \times 25$	واحد $6 \times 25 = 150$
هزینه حقوق مدیر تولید $12,480 = 1 \times 12,480$	ریال $3,744 = 8 \times (25 \times 3)$
هزینه عوارض نوسازی در ساعت ریال $560 = 1 \times 560$	ریال $1,480 = 8 \times 180$
هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان در ساعت ریال $4,680 = 8 \times 360$	ریال $4,784,000 = 8 \times 597,840$
هزینه استهلاک ماشین آلات در ساعت ریال $3,340 = 8 \times 360$	ریال $6,739,200 = 8 \times 842,400$
سایر هزینه های ثابت در ساعت ریال $842,400 = 8 \times 105,300$	

درمثال فوق، قرارداد بین کارگران و کارفرما نشان می دهد، که دستمزد یک کارگر در شرایط عادی با نرخ ۲,۴۰۰ ریال و با استفاده از طرح با نرخ ۲,۸۸۰ ریال محاسبه و پرداخت می شود که به این ترتیب مبلغ ۸۰۰ ریال در هر ساعت اضافه شده است. $(= 480 - 2,400 = 2,880)$ ولی با مراجعه به جدول شماره (۴-۴) بهای تمام شده یک واحد محصول مبلغ ۲۸/۵۸ ریال کاهش یافته است $(= 24/75 - 628/51 = 603/76)$ این کاهش قیمت به دو عامل بستگی دارد.

الف) با استفاده از طرح تشویقی دستمزد تعداد تولید هر کارگر در هر روز ۲۰٪ افزایش خواهد یافت.

$\frac{8}{40} \times 100 = \%20$	تعداد افزایش تولید روزانه یک کارگر در صد افزایش تولید روزانه یک کارگر
----------------------------------	--

ب) تعداد تولید بدون استفاده از طرح تشویقی، در هر ساعت ۱۲۵ واحد می باشد و با بکارگیری طرح تشویقی تعداد تولید در هر ساعت به ۱۵۰ واحد خواهد رسید، که در هر ساعت ۲۵ واحد (۱۵۰-۱۲۵) افزایش را نشان می دهد. این افزایش تولید موجب می شود تا هزینه های ثابت کارخانه به تعداد بیشتری تقسیم شود. در نتیجه سهم یک واحد محصول از هنوز های ثابت کاهش رافته که این موضوع کاهش بهای تمام شده یک واحد محصول را به هم احتمال داشت.

۴-۲-۷-۲-۲-۴- ا نوع طرح های تشویقی دستمزد: طرح های تشویقی دستمزد را می توان به صورت فردی و یا به صورت جمیعی اجرا نمود. البته اگر طرح های تشویقی به صورت جمیعی به اجرا درآید، موجب کنترل هر چه بیشتر افراد گروهی که طرح برای آنها اجرا می شود، نسبت به افراد همان گروه خواهد شد.

مهم ترین طرح‌های تشویقی دستمزد که در اکثر واحدهای تولیدی اجرا می‌شوند، عبارتند از:

۱. طرح پارچه کاری مستقیم
 ۲. طرح پاداش صد درصد
 ۳. طرح پاداش دسته جمعی

ذکر این نکته ضروری است، که چارچوب اصلی اکثر طرح‌های تشویقی دستمزد که با توجه به اهداف استفاده از این طرح‌ها تهیه می‌گردد، تفاوت زیادی با یکدیگر نخواهدداشت. براین اساس در این کتاب تنها طرح پارچه کاری مستقیم مورد مطالعه قرارمی‌گیرد.

طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم: طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم، یکی از ساده‌ترین طرح‌های تشویقی است، به خصوص چون برای کارگران نیز مفهوم بیشتری دارد، بیشتر مورد توجه و قبول آنان قرار گرفته است. در این طرح برای تولید محصول تعداد یا مقدار استاندارد در ساعت و برای کارگر یک نرخ حداقل دستمزد در ساعت تعیین می‌گردد.

در این طرح به کارگرانی که نتوانند تولید خود را در ساعت به میزان استاندارد تعیین شده برسانند، حداقل دستمزد ساعتی پرداخت خواهد شد، ولی کارگرانی که میزان تولیدی بیش از استاندارد داشته باشند، مشمول طرح بوده و مطابق قرارداد دستمزد بیشتری دریافت می‌نمایند.

طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم زمانی مؤثراست که، کارگران بتوانند با استفاده از امکانات موجود در کارخانه میزان تولید خود را افزایش دهند. ولی اگر ساخت محصول تماماً به وسیله ماشین انجام شود، افزایش تولید در اختیار کارگران نخواهد بود، که در این صورت طرح تشویقی فوق کاربردن خواهدداشت.

ضمناً تا زمانی که تعداد تولید محصول در ساعت، از میزان استاندارد تعیین شده کمتر باشد، نرخ دستمزد ساخت یک واحد محصول متغیر خواهد بود. ولی این نرخ پس از رسیدن تولید به میزان استاندارد و یا بیشتر از استاندارد ثابت خواهد شد. در صورت بکارگیری، ماشین آلات جدیدی که دارای راندمان بیشتری باشند، باید در تعداد تولید استاندارد در ساعت و نیز، در تعیین نرخ دستمزد تجدید نظر شود. برای اجرای طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم، ابتدا زمان و حرکت‌های لازم برای ساخت قسمت‌های مختلف یک واحد محصول به وسیله دایره زمان‌سنجی و میزان تولید استاندارد محصول در ساعت به وسیله مهندسی تولید محاسبه می‌گردد، سپس دستمزد هر کارگر با توجه به میزان تولید و نرخ ساعتی دستمزد محاسبه و پرداخت می‌گردد. در این قسمت به منظور توضیح بیشتر به ارائه یک مثال می‌پردازیم.
مثال: دایره زمان‌سنجی کارخانه آزمایش، زمان لازم برای تولید یک واحد محصول را ۶ دقیقه تعیین نموده است. نرخ دستمزد یک ساعت کارمستقیم مبلغ ۱۲۰۰ ریال می‌باشد.

در صورتی که کارخانه بخواهد از طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم استفاده کند، نرخ پارچه کاری (نرخ دستمزد ساخت یک واحد محصول) به صورت زیر محاسبه می‌شود.

تعداد تولید یک کارگر در ساعت

نرخ دستمزد ساخت یک واحد ریال

$$= 1,200 : 10 = 120$$

حال اگر کارگری در ساعت ۱۴ واحد محصول تولید کند، ۴ واحد اضافه تولید خواهد داشت ($14 - 10 = 4$) و بنابراین دستمزد استحقاقی این کارگر در هر ساعت به صورت زیر محاسبه خواهد شد.

دستمزد اضافه تولید + حداقل دستمزد ساعتی = دستمزد استحقاقی در ساعت

ریال $(1,680 = 1,200 + (4 \times 120))$ = دستمزد استحقاقی در ساعت

در مثال مربوط به کارخانه آزمایش، سربار ثابت کارخانه در هر ساعت مبلغ ۲,۱۰۰ ریال فرض شده است. با ارائه

جدول شماره (۴-۵) که نشان‌دهنده طرح پارچه‌کاری مستقیم است، کاهش هزینه‌های تبدیل یک واحد محصول در سطوح بالاتر تولید را نیز نشان می‌دهد.

در جدول مورد بحث، تعداد تولید استاندارد ۱۰ واحد در ساعت فرض می‌شود و هزینه دستمزد ساخت یک واحد محصول، قبل از رسیدن به میزان استاندارد رقم ثابتی نیست، به عنوان نمونه برای تولید ۷ واحد در ساعت مبلغ ۱۷۱/۴۳ ریال برای ساختن ۸ واحد در ساعت مبلغ ۱۵۰ ریال و برای ساختن ۹ واحد در ساعت مبلغ ۱۳۳/۳۳ ریال و ۹ واحد به بالامبلغ ۱۲۰ ریال خواهد بود که این مبلغ نرخ ثابت دستمزد تولید یک واحد محصول می‌باشد.

بادرنظر گرفتن این اصل، هرچه میزان تولید افزایش یابد، مبلغ ۱۲۰ ریال تغییر تخواهد کرد از سوی دیگر، سربار ثابت کارخانه برای تولید هر واحد محصول با افزایش میزان تولید کاهش خواهد یافت. درمثال فوق اگر میزان تولید در ساعت از ۷ واحد به ۱۴ واحد افزایش یابد، سربار ثابت یک واحد محصول از مبلغ ۳۰۰ ریال به مبلغ ۱۵۰ ریال کاهش می‌یابد. بنابراین هزینه تبدیل یک واحد محصول با افزایش تولید، کاهش یافته و در نتیجه بهای تمام شده یک واحد نیز با کاهش مواجه خواهد شد.

جدول ۴-۵

طرح پارچه‌کاری مستقیم

تعداد تولید در ساعت	نرخ پایه دستمزد	نرخ پارچه‌کاری	مبلغ دریافتی در ساعت	هزینه دستمزد یک واحد	سربار ثابت در هر ساعت	سربار کارخانه برای یک واحد	هزینه تبدیل یک واحد
۱۷۱/۴۳	۱,۲۰۰	-	۱,۲۰۰	۱۷۱/۴۳	۲,۱۰۰	۳۰۰	۴۷۱/۴۳
۱۵۰	۱,۲۰۰	-	۱,۲۰۰	۱۵۰	۲,۱۰۰	۲۶۲/۵	۴۱۲/۵
۱۳۳/۳۳	۱,۲۰۰	-	۱,۲۰۰	۱۳۳/۳۳	۲,۱۰۰	۲۲۳/۳۳	۳۶۶/۶۶
۱۲۰*	۱,۲۰۰	۱۲۰*	۱,۲۰۰	۱۲۰	۲,۱۰۰	۲۱۰	۳۳۰
۱,۳۲۰	۱,۲۰۰	۱۲۰	۱,۳۲۰	۱۲۰	۲,۱۰۰	۱۹۰/۹	۳۱۰/۹
۱,۴۴۰	۱,۲۰۰	۱۲۰	۱,۴۴۰	۱۲۰	۲,۱۰۰	۱۷۵	۲۹۵
۱,۵۶۰	۱,۲۰۰	۱۲۰	۱,۵۶۰	۱۲۰	۲,۱۰۰	۱۶۱/۵۴	۲۸۱/۵۴
۱,۶۸۰	۱,۲۰۰	۱۲۰	۱,۶۸۰	۱۲۰	۲,۱۰۰	۱۵۰	۲۷۰

$$\text{نرخ استاندارد یک واحد} = \frac{۱۲۰۰}{۱۰} = ۱۲$$

تولید استاندارد در یک ساعت ۱۰ واحد

۴-۲-۸ اوقات تلف شده: مطابق قانون کار، هر کارگر موظف به انجام ۸ ساعت کار روزانه و یا ۴۴ ساعت کار در هر هفته می‌باشد. ارجاع کار به کارگر فاصله به وسیله کارفرما صورت می‌گیرد. بنابراین کارفرما موظف به پرداخت دستمزد کارگر برای انجام کار در مدت یاد شده می‌باشد.

اگر کارگر به دلایل غیروجه، از انجام کار خودداری نماید، حق دریافت دستمزد را نخواهد داشت. ولی چنانچه کارگر آماده انجام کار باشد، ولی کارفرما بنایه دلایل گوناگون قادر به ارجاع کار به او نباشد، کارگر استحقاق

دریافت دستمزد راخواهد داشت، که به این ترتیب دستمزد در مقابل کار انجام نشده پرداخت می‌گردد، که این خود موجب افزایش غیر منطقی هزینه‌ها خواهد شد.

دستمزد زمانی که به علت عدم ارجاع کار، به کارگر پرداخت می‌شود، هزینه دستمزد اوقات تلف شده خواهد بود. مهم‌ترین دلایل مربوط به اوقات تلف شده عبارتنداز:

الف) نرسیدن به موقع مواد اولیه به کارخانه و یا به قسمت تولید.

ب) خرابی ماشین آلات که موجب توقف تولید می‌شود.

ج) قطع جریان برق

د) استفاده از مواد اولیه نامرغوب

دستمزد اوقات تلف شده اگرچه جزء هزینه‌های مستقیم تولید است. ولی با توجه به دلایل اتلاف وقت، این هزینه را در حساب‌های خاصی نگهداری نموده و به حساب سربار ساخت منظور می‌نمایند. در پایان هر ماه در گزارش سربار ساخت انعکاس داده می‌شود، که به این ترتیب مورد توجه مدیران واحد تولیدی قرار خواهد گرفت. این نحوه عمل موجب کنترل هرچه بیشتراین هزینه‌ها خواهد شد.

در لیست حقوق و دستمزد بسیاری از واحدهای تولیدی ستونی جداگانه برای ساعت‌های تلف شده در نظر گرفته می‌شود. تا تفکیک هزینه مربوط به اوقات تلف شده از دستمزد مستقیم آسان‌تر گردد.

دستمزد اوقات تلف شده به حساب کنترل سربار ساخت، بدھکار و به حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد بستانکار می‌گردد.

×××	کنترل کالای در جریان ساخت
×	کنترل سربار ساخت
× × ×	کنترل هزینه حقوق و دستمزد
	<u>ثبت تسهیم هزینه دستمزد اوقات تلف شده</u>

مثال: در شرکت تولیدی آزمایش جمعاً ۲۵ نفر کارگر مشغول به کار می‌باشند. این کارگران در مدت یک هفته جمماً ۱,۱۰۰ ساعت کارکرده اند که ۵۰ ساعت آن اوقات تلف شده بوده است. متوسط دستمزد هر کارگر در ساعت ۱/۵۰۰ ریال می‌باشد. محاسبه و ثبت دستمزد مستقیم و هزینه دستمزد اوقات تلف شده این کارگران به صورت زیراست:

$$1,100 - 50 = 1,050 \quad \text{ساعت کار مفید}$$

$$1,050 \times 1,500 = 1,575,000 \quad \text{ریال دستمزد مستقیم}$$

$$50 \times 1/500 = 75,000 \quad \text{ریال دستمزد اوقات تلف شده}$$

$$1,575,000 \quad \text{کنترل کالای در جریان ساخت}$$

$$75,000 \quad \text{کنترل سربار ساخت}$$

$$1,650,000 \quad \text{کنترل هزینه حقوق و دستمزد}$$

$$\underline{\text{ثبت تسهیم هزینه دستمزد اوقات تلف شده}}$$

۴-۲-۹ - کارآموزی: کارآموزی عبارت از، هرنوع آموزشی است که جهت ارتقای سطح مهارت و دانش کارکنان انجام می‌گیرد. کارآموزی ممکن است برای کارکنان جدیدی باشد که تازه به استخدام واحد تولیدی درآمده‌اند. در این صورت نقش مؤثری در انجام امور جاری واحد تولیدی نخواهد داشت. بنابراین هزینه‌های این نوع آموزش به عنوان هزینه‌های سرمایه‌ای تلقی می‌شود.

ولی در بیشتر موارد به کارکنانی که در حال انجام خدمت می‌باشند، آموزش داده می‌شود که به آن آموزش ضمن خدمت می‌گویند. در این صورت بخشی از حقوق و دستمزدی که در جریان آموزش ضمن خدمت به کارکنان پرداخت می‌شود، بر حسب مورد به عنوان دستمزد مستقیم و قسمتی از هزینه حقوق و دستمزد به علاوه هزینه‌های مربوط به کارآموزی به عنوان دستمزد غیرمستقیم تلقی می‌شود.

۳-۴- تنظیم لیست حقوق و دستمزد

یکی از وظایف عمدۀ دایره حقوق و دستمزد، تنظیم لیست حقوق می‌باشد، که این عمل در پایان هر ۱۵ روز و معمولاً در پایان هر ماه صورت می‌گیرد.

لیست حقوق و دستمزد شامل ستون‌های متعدد است که هر قسمت بر اساس قانون کار و با توجه به اطلاعات دریافت شده از سایر دوایر تکمیل می‌گیرد.

دایره حقوق و دستمزد، اطلاعات موردنیاز خود را از دوایری مانند، کارگزینی، دایره حضور و غیاب، دایره ثبت اوقات کار و کارت‌های مربوط و نیز با استفاده از قراردادهای منعقد شده بین کارگران و کارفرما به دست می‌آورد. لیست حقوق و دستمزد دارای قسمت‌هایی به منظور درج دستمزد کارعادی، اضافه کاری، نوبت کاری، شب کاری، دستمزد ایام مرخصی و تعطیلات رسمی، فوق العاده‌ها شامل (حق مسکن، حق اولاد، خواربار، کمک‌های غیرنقدی، حق ایاب و ذهاب)، جمع حقوق و دستمزد و مزایا، کسور مربوط به حقوق و دستمزد و دستمزد قابل پرداخت، همچنین حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرما و... می‌باشد. فرم لیست حقوق و دستمزد استاندارد نیست، بلکه به نحوه فعالیت واحد تولیدی و قراردادهای منعقد شده بین کارگران و کارفرما بستگی دارد. در این قسمت یک نمونه از لیست حقوق و دستمزد، در صفحه بعد ارائه می‌گردد.

لیست حقوق و دستمزد فرم ۶-۴

محل اعماق	
مالک برداشتی	
جمع کسر	
دام مسکن	کسر
مساقد	
مالات	
۷۲ محل بده	
جمع کل حقوق و مراقبا	
بده و مالات	فرات اخراجی
عده	
تخفیف	
رسیگری	عبدی و پاداش
حق اولاد	
جمع از نظر تبعین مالات	
فرات اخراجی	حق بده
عبدی و پاداش	تخفیف
حق اولاد	رسیگری
جمع از نظر تبعین مالات حق بده	
استمرار آیام مرخصی	
کشک چربه خواروپار	
حق مسکن	
۲۵۰ شب تک	
۲۱۰ نوبت تک	
۱۹۰ اضافه تک	
استمرار معمولی نوبت	
سرو و شب تک	
استمرار معمولی روزهای	
نوبت تک	
استمرار معمولی	
اضافه تک	
استمرار معمولی روزگاری	
نوبت تک	
استمرار معمولی	
اضافه تک	
استمرار معمولی روزگاری	
نوبت تک	
آیام مرخصی	
شب تک	پرداخت
نوبت کل	
روز کل	
جمع روزهای تک	
نوع تک	
سال، تأثین احتساب	
نام و نام خانوادگی	
سناره تک	

هر کوت انت (سهامی عامل)
حقوق و دستمزد و مراقبی اکنون گرفت این بروای سال ۱۳۹۰

سال، پیشگوی

۴-۴- کسور حقوق و دستمزد

دایرہ حسابداری حقوق و دستمزد موظف است زمان تنظیم هر لیست حقوق و دستمزد با توجه به مصوبات قانونی. به خصوص قانون کار، همچنین براساس توافق به عمل آمده بین کارگر و کارفرما، مبالغی را تحت عنوان کسور دستمزد، از حقوق و دستمزد کارگران و کارکنان کسر نموده و به سازمان‌های ذینفع پرداخت کند. این مبالغ را می‌توان به دو گروه شامل کسور قانونی و کسور اختیاری یا توافقی تقسیم نمود.

الف) کسور قانونی : عبارت از مبالغ یا وجوهی است که کارفرما به نمایندگی از طرف سازمان‌های مربوط و براساس مصوبات قانونی، باید از حقوق و دستمزد کارگران کسر و به سازمان‌های ذینفع پرداخت نماید. کسور قانونی شامل: مالیات بر حقوق و دستمزد، حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر و بدھی کارگران به صندوق اجرا (اجراییات) می‌باشد.

۱-۴-۴- مالیات بر حقوق و دستمزد: طبق قانون کار، کارفرما موظف است زمان تهیه هر لیست دستمزد، مبلغ مالیات آن را با توجه به ضرایب جدول مالیاتی و پس از کسر معافیت‌های قانونی محاسبه نموده، از حقوق کارگر کسر و به حساب وزارت امور اقتصاد و دارایی واریز نماید. مهلت پرداخت مالیات حقوق و دستمزد، حداقل یک ماه پس از تنظیم لیست خواهد بود. در صورت تأخیر در پرداخت آن جریمه دیر کرد به کارفرما تعلق می‌گیرد.

۲-۴-۴- حق بیمه‌های اجتماعی : مطابق قانون، حق بیمه‌های اجتماعی کارگران جمعاً معادل ۳۰٪ حقوق و دستمزد ناخالص است که ۷٪ آن به وسیله کارگر پرداخت می‌شود و از حقوق او کسر می‌گردد. همچنین ۲۰٪ به وسیله کارفرما پرداخت خواهد شد، که این مبلغ علاوه بر حقوق و دستمزد می‌باشد و برای کارفرما، هزینه محسوب می‌شود. و ۳٪ باقی مانده بوسیله دولت پرداخت می‌گردد.

به موجب قانون کار کارکنانی که حق بیمه تأمین اجتماعی خود را پرداخت نموده باشند، حق استفاده از مزایای قانونی بیمه را خواهند داشت. بعضی از مزایای بیمه تأمین اجتماعی عبارتنداز: بیمه درمانی و دریافت مستمری از کارافتادگی، بازنشستگی و فوت.

همانطور که قبل ام اشاره شد، حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر که معادل ۷٪ دستمزد ناخالص وی است یکی از عوامل کسور دستمزد می‌باشد. بنابراین باید هنگام تنظیم لیست حقوق و دستمزد توسط کارفرما از دستمزد کارگر کسر و به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت شود. بنابراین سهم کارگربابت حق بیمه تأمین اجتماعی، برای کارفرما، هزینه محسوب نمی‌شود.

حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرم متعادل ۲۰٪ دستمزد ناخالص است که کارفرما باید هنگام تنظیم لیست حقوق و دستمزد علاوه بر دستمزد محاسبه نماید و به همراه حق بیمه سهم کارگر به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید. این مبلغ جزء اقلام کسور دستمزد محسوب نمی‌شود. بنابراین به عنوان یکی از اقلام هزینه در گروه هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه‌های سربار) طبقه‌بندی می‌شود. ضمناً باید توجه داشت که، در تسهیم هزینه بیمه‌های اجتماعی (حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرما) محل خدمت کارکنان بیمه شده، ملاک انتقال حق بیمه به سربار همان محل خواهد بود. حق بیمه سهم دولت متعادل ۳٪ دستمزد ناخالص است و از طرف دولت به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد. ضمناً کارفرما باید لیست حقوق و دستمزد، یک نسخه از آن را همراه چکی معادل مبلغ حق بیمه سهم کارگر و سهم کارفرما را حداقل تا پایان ماه بعد به سازمان تأمین اجتماعی تسلیم نماید. در غیراین صورت مشمول جریمه

دیر کرده خواهد شد.

۴-۳-۲- حق بیمه بیکاری : به موجب قانون، کارفرما موظف است در زمان تنظیم لیست، معادل ۳٪ حقوق و دستمزد ناخالص کارکنان را علاوه بر دستمزد به عنوان حق بیمه بیکاری محاسبه نموده به صندوق بیمه بیکاری واریز نماید. البته حق بیمه بیکاری نیز مانند حق بیمه های اجتماعی سهم کارفرما، یکی از اقلام هزینه های سربار محسوب می شود.

۴-۴- صندوق اجرا (اجروائیات) : یکی دیگر از اقلام مربوط به کسور قانونی دستمزد، بدھی کارگر به صندوق اجرا می باشد. اجراییات به مبلغی گفته می شود که طبق قانون یا به موجب احکام صادره از سوی مراجع قانونی، باید توسط کارفرما، از حقوق کارگر کسر و به حساب صندوق اجرا واریز گردد. بعضی از دلایل صدور احکام که موجب کسر مبالغی از حقوق کارگر به وسیله دادگاه های صالحه می گردد.

عبارتنداز:

عدم پرداخت بدھی توسط کارگر به اشخاص ثالث و تسلیم شکایت طلبکار به دادگستری برای وصول طلب خود. در این صورت اگر کارگر محکوم به پرداخت وجه گردد، کارفرما موظف است اقساط تعیین شده از طرف دادگاه را زمان تنظیم هر لیست از حقوق کارگر کسر نموده به صندوق اجرا واریز نماید.

محکوم شدن کارگر به پرداخت غرامت به موجب شکایت کارفرما، دایر بر وارد آوردن خسارت به کارخانه اگر مبلغ مورد شکایت بیشتر از یک سوم حقوق ماهانه کارگر باشد، به موجب حکم دادگاه به صورت اقساط ماهانه از دستمزد او کسر و به صندوق اجرا واریز می گردد.

ب) کسور توافقی (اختیاری) : این کسور عبارت از وجودی است که با توافق کارگر و یا براساس قراردادی که بین کارگر و کارفرما منعقد شده، زمان تنظیم لیست از دستمزد کارکنان کسر می شود. بعضی از اقلام کسور توافقی عبارتنداز:

بدھی کارگران به شرکت تعاقنی، سهم کارگر بابت طرح بازنشستگی، اقساط وام مسکن، مساعده یا پیش پرداخت حقوق و دستمزد.

۴-۴-۵- مساعده یا پیش پرداخت حقوق و دستمزد : در اکثر واحدهای تولیدی معمولاً قبل از پایان هر ماه مبلغی به عنوان مساعده به کارگران پرداخت می گردد. این پرداخت به علت نیاز کارگران، همچنین اجتناب از محاسبه حقوق و دستمزد در پایان هر هفته و یا در پایان هر پانزده روز می باشد. البته دایره حسابداری حقوق و دستمزد زمان تنظیم لیست ماهانه حقوق و دستمزد مبلغ مساعده یا پیش پرداخت را از دستمزد کارکنان کسر نمایند.

۴- ثبت های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد

دایره حسابداری پس از تکمیل لیست حقوق و دستمزد و تنظیم سند مربوط به آن، ثبت های مربوطه را انجام می دهد. این ثبت ها عبارتنداز:

الف) ثبت لیست حقوق و دستمزد

ب) ثبت تسهیم هزینه حقوق و دستمزد

ج) ثبت های مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد و کسور مربوط به آن

۱-۴-۵-۱ ثبت لیست حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه : با استفاده از لیست حقوق و دستمزد، ابتدامعادل

جمع کل حقوق و مزايا، حساب کترول هزینه حقوق و دستمزد، بدنهکارمي شود. سپس اقلامي که باید از دستمزد کارگران کسرشود به حساب هاي مربوط، بستانکار مي گردد. اين اقلام شامل (حق بيمه هاي اجتماعي سهم کارگر، ماليات حقوق و دستمزد، صندوق اجرا، شركت تعاوني، وام مسكن، پيش پرداخت دستمزد و...) مي باشد. مابه التفاوت حساب بدنهکار و جمع حساب هاي بستانکار، نشاندهنده حقوق و دستمزد قابل پرداخت به کارگران مي باشد و به حساب حقوق و دستمزد پرداختني، بستانکار مي گردد.

ثبت نمونه مربوط به لیست حقوق و دستمزد به صورت زير ارائه مي شود.

xxxx	کنترل هزینه حقوق و دستمزد
xx	ماليات حقوق و دستمزد
xx	حق بيمه هاي اجتماعي (سهم کارگر)
x	صندوق اجرا
xx	ذخیره ايام مرخصى
xx	ذخیره عيدى و پاداش
x	اقساط وام مسكن
x	شرکت تعاوني کارگران
x	پيش پرداخت حقوق و دستمزد
xxxx	حقوق و دستمزد پرداختني
ماه سال	ثبت لیست دستمزد کارگران مربوط به

پس از ثبت آرتیکل مربوط به حقوق و مزايا (ثبت لیست دستمزد) باید ساير اقلامي که در لیست درج شده و برای کارفرما هزینه محسوب مي شود، در حساب هاي مربوط به هزینه ثبت گردد. اين اقلام شامل حق بيمه هاي اجتماعي سهم کارفرما و حق بيمه بيكاري است.

xx	هزينه بيمه هاي اجتماعي
xx	حق بيمه پرداختني
	<u>ثبت حق بيمه هاي اجتماعي سهم کارفرما</u>
x	هزينه بيمه بيكاري
x	حق بيمه پرداختني
	<u>ثبت حق بيمه بيكاري</u>

۱- حقوق و مزايا مشمول حق بيمه تأمین اجتماعي شامل (حقوق اصلی، فوق العاده شغل، محرومیت از تسهیلات زندگی، فوق العاده محل خدمت، اضافه کاري و هر نوع حق الزحمه و حق حضور در جلسات، حق مسكن و نوبت کاري) مي باشد.

۲- جمع حقوق و مزايا را قبل از وضع کسور قانوني و کسور توافقني، دستمزد ناخالص مي گويند.

البته ثبت های فوق رامی توان دریک آرتبیک نیز ارائه نمود.

ضمناً در لیست حقوق و دستمزد، اقلام دیگری مانند مزایای پایان خدمت کارکنان، سهم صندوق کارآموزی درج شده است که مانند حق بیمه اجتماعی و حق بیمه بیکاری برای کارفرما، هزینه محسوب می شود که باید به حساب هزینه های مربوط بدھکار و به حساب های پرداختنی بستانکار شوند.

۴-۵-۲- ثبت تسهیم هزینه حقوق و دستمزد: حقوق و دستمزد و نیز هزینه های وابسته به آن، مربوط به کارکنانی است که در قسمت های مختلف مانند کارخانه، اداره و بخش توزیع و فروش به کاراشتغال دارند. براین اساس به منظور کنترل بیشتر هزینه ها، باید سهم هر قسمت از طریق تسهیم هزینه دستمزد و عوامل وابسته به آن به مراکز هزینه مشخص گردد.

در این ثبت جمع حقوق و دستمزد مستقیم به حساب کنترل کالای در جریان ساخت، بدھکار می شود. همچنین هزینه حقوق و دستمزد غیرمستقیم کارخانه و هزینه های وابسته به حقوق و دستمزد مستقیم و غیرمستقیم کارخانه، به حساب کنترل سربار ساخت، بدھکار می شوند.

هزینه های وابسته به حقوق و دستمزد مستقیم و غیرمستقیم کارخانه، عبارتند از:

حق بیمه های اجتماعی سهم کارفرما، حق بیمه بیکاری، مزایای پایان خدمت کارکنان، دو در هزار سهم صندوق کارآموزی، هزینه دستمزد اوقات تلف شده فوق العاده های پرداختی به کارگران شاغل در کارخانه، حقوق و دستمزد ایام مرخصی و

در آرتبیک مربوط به تسهیم هزینه حقوق و دستمزد، کلیه اقلام مربوط به حقوق و دستمزد کارکنان بخش اداری به حساب کنترل سربار اداری و تشکیلاتی، بدھکار می گردد.

همچنین در این آرتبیک، کلیه اقلام مربوط به حقوق و دستمزد بخش توزیع و فروش به حساب کنترل سربار توزیع و فروش، بدھکار می شوند.

در آرتبیک مورد بحث حساب هایی مانند حساب هزینه بیمه های اجتماعی (سهم کارفرما)، هزینه بیمه بیکاری، سهم صندوق کارآموزی و نهایتاً حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد، بستانکار می شوند. ثبت نمونه مربوط به تسهیم هزینه حقوق و دستمزد به صورت زیر ارائه می گردد.

xxxx	کنترل کالای در جریان ساخت
xxx	کنترل سربار ساخت
xx	کنترل سربار اداری و تشکیلاتی
xx	کنترل سربار توزیع و فروش
xx	هزینه بیمه های اجتماعی
x	هزینه بیمه بیکاری
x	هزینه صندوق کارآموزی
xxxx	کنترل هزینه حقوق و دستمزد

ثبت تسهیم هزینه حقوق و دستمزد به قسمت های مختلف

توضیح آنکه: ریزاقلام مربوط به هزینه‌های سربار قسمت‌های مختلف در دفاتر معین هزینه منعکس می‌گردد.

۴-۵-۳ - ثبت‌های مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد کسور مربوط و هزینه‌های وابسته به

حقوق و دستمزد:

در آرتیکل مربوط به ثبت لیست دستمزد، اقلام متعددی درج شده که باید در تاریخ‌های معین به وسیله کارفرما به کارگران و یا به سازمان‌های ذینفع پرداخت گردند و پس از پرداخت هر کدام باید دایره حسابداری حقوق و دستمزد آن را ثبت نماید.

الف) معمولاً حقوق و دستمزد کارکنان در پایان هر ماه پرداخت و به صورت زیر ثبت می‌شود.

xxxx	حقوق و دستمزد پرداختی
xxxx	بانک (صندوق)
<u>ثبت پرداخت حقوق و دستمزد..... ماه کارکنان</u>	

در تاریخ پرداخت هر یک از اقلام مربوط به کسور حقوق و دستمزد باید آرتیکل مربوط به آن در دفاتر ثبت شود. به طور مثال، ثبت مربوط به پرداخت حق بیمه‌های اجتماعی و حق بیمه بیکاری به صورت زیر ارائه می‌گردد.

xxx	حق بیمه پرداختی
xxx	بانک
<u>پرداخت حق بیمه اجتماعی و بیکاری به سازمان تأمین اجتماعی</u>	

در این قسمت با ارائه یک مثال به توضیح ثبت‌های حسابداری مربوط به حقوق دستمزد می‌پردازیم.

مثال: اطلاعات مربوط به حقوق و دستمزد مهرماه سال جاری در شرکت تولید لوازم خانگی به قرار زیر است.

۱- جمع حقوق و دستمزد ناخالص، شامل دستمزد مستقیم، دستمزد غیرمستقیم و دستمزد ایام مرخصی و تعطیلات رسمی مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

۲- از کل دستمزد ناخالص ۶۰٪ مربوط به حقوق و دستمزد کارگرانی است که مستقیماً در خط تولید مشغول کار می‌باشند و ۴۰٪ مبلغ مورد بحث مربوط به دستمزد غیرمستقیم است.

۳- ۶۰٪ از دستمزد غیرمستقیم مربوط به کارخانه، ۱۵٪ مربوط به بخش اداری و ۲۵٪ مربوط به بخش توزیع و فروش است.

۴- حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر ۷٪ و سهم کارفرماعadel ۲۰٪ دستمزد ناخالص می‌باشد.

۵- حق بیمه بیکاری معادل ۳٪ دستمزد ناخالص محاسبه و منظور شود.

۶- مطابق برآوردهای انجام شده، هزینه دستمزد ایام مرخصی کارکنان معادل ۵٪ حقوق و دستمزد ناخالص محاسبه شده و به مبلغ دستمزد ناخالص اضافه گردیده است.

۷- بنا به گزارش بخش تولید و بامحاسبات انجام شده در طول مهرماه معادل مبلغ ۴۵۰/۰۰۰ ریال هزینه دستمزد اوقات تلف شده بوده است.

۸- سایر کسور مربوط به حقوق و دستمزد به قرار زیر است.

۱۸۰,۰۰۰	بدهی به صندوق اجرا	مالیات حقوق و دستمزد ۴۲۰,۰۰۰ ریال
۲۲۰,۰۰۰	بدهی به شرکت تعاونی	اقساط وام مسکن ۲۵۰,۰۰۰ ریال
ضمناً در ۱۵ مهرماه مبلغ ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان پیش پرداخت (مساعده) به کارگران پرداخت گردیده است.		
۹- حقوق و دستمزد کارکنان و سایر اقلام مربوط به آن به صورت زیر پرداخت گردیده است.		
۸/۱ حقوق و دستمزد کارکنان نقداً پرداخت شد.		
۸/۵ بدهی کارگران به صندوق اجرا از حساب جاری شرکت پرداخت گردید.		
۸/۱۴ بدهی کارکنان به شرکت تعاونی از حساب جاری شرکت پرداخت شد.		
۸/۱۹ بانک از حساب جاری شرکت، اقساط وام مسکن را پرداخت نمود.		
۸/۲۰ حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر و سهم کارفرما و حق بیمه بیکاری از حساب جاری شرکت پرداخت گردید.		

۸/۲۵ مالیات حقوق و دستمزد از حساب جاری شرکت به وزارت اقتصاد و دارایی پرداخت شد.
۱۰- در تاریخ ۸/۲۸ به تعدادی از کارگران که از مرخصی استحقاقی استفاده نموده بودند مبلغ ۴۰۰,۰۰۰ ریال بابت دستمزد ایام مرخصی نقداً پرداخت شد. ثبت آرتیکل‌های مربوط به حقوق و دستمزد و نیز محاسبات مربوط به صورت زیرارائه می‌شود.

حل مثال: شرکت تولیدی لوازم خانگی

الف) ثبت لیست حقوق و دستمزد: به ازاء دستمزد ناخالص که شامل هزینه دستمزد ایام مرخصی هم خواهد بود. حساب کنترل هزینه حقوق و دستمزد بدهکار شده در مقابل حساب‌های مربوط به کسور حقوق و دستمزد و حساب‌های مربوط به ذخایر دستمزد ایام مرخصی و عیدی و پاداش کارکنان بستانکار می‌شود. اختلاف حساب بدهکار و جمع حساب‌های بستانکار به حساب حقوق و دستمزد پرداختی بستانکار می‌گردد.

۱- کنترل هزینه حقوق و دستمزد	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
مالیات حقوق و دستمزد	۴۲۰,۰۰۰
حق بیمه اجتماعی سهم کارگر	۱,۴۰۰,۰۰۰
صندوق اجرا	۱۸۰,۰۰۰
وام مسکن کارکنان	۲۵۰,۰۰۰
شرکت تعاونی کارگران	۲۲۰,۰۰۰
ذخیره دستمزد ایام مرخصی	۱,۰۰۰,۰۰۰
پیش پرداخت دستمزد	۱,۴۰۰,۰۰۰
حقوق و دستمزد پرداختی	۱۵,۱۳۰,۰۰۰
ثبت لیست حقوق و دستمزد مهرماه کارکنان	
۲- هزینه بیمه‌های اجتماعی	۴,۰۰۰,۰۰۰
حق بیمه پرداختی	۴,۰۰۰,۰۰۰
ثبت هزینه بیمه اجتماعی سهم کارفرما (معادل ۲۰٪ دستمزد ناخالص)	

۳- هزینه بیمه بیکاری

حق بیمه پرداختنی

ثبت حق بیمه بیکاری معادل ۳ دستمزد ناخالص

۶۰۰,۰۰۰

۶۰۰,۰۰۰

ثبت حق بیمه بیکاری معادل ۳ دستمزد ناخالص

محاسبات مربوط به ثبت‌های فوق به این صورت است:

از آنجا که درمثال فوق دستمزد ناخالص یعنی مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال شامل ۵٪ هزینه دستمزد ایام مرخصی نیز می باشد. لذا تمام محاسبات انجام شده بر مبنای دستمزد ناخالص صورت گرفته است. زیرا به دستمزد ایام مرخصی هم حق بیمه تعلق می گیرد.

حق بیمه سهم کارگر

ذخیره دستمزد ایام مرخصی

حق بیمه سهم کارفرما

حق بیمه بیکاری

$20,000,000 \times \%7 = 1,400,000$

$20,000,000 \times \%5 = 1,000,000$

$20,000,000 \times \%20 = 4,000,000$

$20,000,000 \times \%3 = 600,000$

در ثبت شماره (۱) جمع کسورات و سایر عوامل مبلغ ۴,۸۷۰,۰۰۰ ریال می باشد (جمع حساب‌های بستانکار). پس اختلاف جمع بدھکار و بستانکار مبلغ ۱۵,۱۳۰,۰۰۰ ریال خواهد بود.

ب) ثبت تسهیم هزینه حقوق و دستمزد:

۴- کنترل کالای در جریان ساخت

کنترل سربار ساخت

کنترل سربار اداری و تشکیلاتی

کنترل سربار توزیع و فروش

هزینه بیمه‌های اجتماعی

هزینه بیمه بیکاری

کنترل هزینه حقوق و دستمزد

ثبت تسهیم حقوق و دستمزد مهرماه کارکنان

۱۰,۹۵۰,۰۰۰

۹,۷۱۴,۰۰۰

۱,۴۷۶,۰۰۰

۲,۴۶۰,۰۰۰

۴,۰۰۰,۰۰۰

۶۰۰,۰۰۰

۲۰,۰۰۰,۰۰۰

محاسبات مربوط به تسهیم هزینه حقوق و دستمزد به قسمت‌های مختلف به شرح زیراست:

۱- حقوق و دستمزد مستقیم معادل ۶۰٪ دستمزد ناخالص می باشد.

$20,000,000 \times \%60 = 12,000,000$

ریال حقوق و دستمزد مستقیم

تذکر: چون دستمزد مستقیم شامل ۵٪ دستمزد ایام مرخصی می باشد و این مبلغ باید به حساب کنترل سربار

ساخت منظور شود. لذا دستمزد ایام مرخصی مربوط به حقوق و دستمزد مستقیم، از آن کسر می شود.

دستمزد ایام مرخصی مربوط به دستمزد مستقیم $12,000,000 \times \%5 = 600,000$

از طرف دیگر هزینه دستمزد اوقات تلف شده نیز باید به حساب کنترل سربار ساخت منظور شود. سپس این

مبلغ هم باید از دستمزد مستقیم کسر گردد، تا مبلغی که باید به حساب کنترل کالای در جریان ساخت، بدھکار شود.

به دست آید.

$$12,000,000 + 450,000 = 10,950,000$$

۲- برای محاسبه مبلغی که باید به حساب کنترل سریار کارخانه، بدھکارشود، محاسبات زیرا نجام خواهد شد.

$$\text{جمع حقوق و دستمزد غیرمستقیم} = 8,000,000 \times \%40 = 3,200,000$$

$$\text{دستمزد غیرمستقیم کارخانه} = 8,000,000 \times \%60 = 4,800,000$$

هزینه‌هایی که کارفرما علاوه بر حقوق و دستمزد مستقیم و حقوق و دستمزد غیرمستقیم کارخانه متتحمل می‌شود، محاسبه گردیده و به حساب کنترل سریار ساخت، بدھکار خواهد شد.

$$\text{هزینه بیمه‌های اجتماعی مربوط به دستمزد مستقیم} = 12,000,000 \times \%20 = 2,400,000$$

$$\text{هزینه بیمه بیکاری مربوط به دستمزد مستقیم} = 12,000,000 \times \%3 = 360,000$$

$$\text{هزینه دستمزد ایام مرخصی مربوط به دستمزد مستقیم} = 12,000,000 \times \%5 = 600,000$$

$$\text{هزینه بیمه‌های اجتماعی مربوط به دستمزد غیرمستقیم کارخانه} = 4,800,000 \times \%20 = 960,000$$

$$\text{هزینه بیمه بیکاری مربوط به دستمزد غیرمستقیم کارخانه} = 4,800,000 \times \%3 = 144,000$$

تذکر:

درمثال فوق ۵٪ از مبلغ ۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال دستمزد ایام مرخصی می‌باشد. لذا اضافه نمودن این مبلغ به دستمزد غیرمستقیم کارخانه لزومی ندارد. ضمناً هزینه دستمزد اوقات تلف شده که عملاً مربوط به دستمزد مستقیم است باید به حساب کنترل سریار ساخت، بدھکارشود.

پس مبلغی که باید به حساب کنترل سریار ساخت، بدھکار گردد. عبارت از حاصل جمع این اقلام خواهد بود.

$$4,800,000 + 2,400,000 + 360,000 + 600,000 + 960,000 + 144,000 + 450,000 = 9,714,000$$

۳- اقلامی که باید به حساب کنترل سریار اداری منظور شوند به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{ریال دستمزد غیرمستقیم اداری} = 8,000,000 \times \%15 = 1,200,000$$

$$\text{حق بیمه اجتماعی سهم کارفرما} = 1,200,000 \times \%20 = 240,000$$

$$\text{حق بیمه بیکاری} = 1,200,000 \times \%3 = 36,000$$

حساب کنترل سریار اداری و تشکیلاتی معادل مبلغ ۱,۴۷۶,۰۰۰ ریال، بدھکار می‌گردد که عبارت از حاصل

جمع اقلام زیراست:

$$\text{ریال} = 1,200,000 + 240,000 + 36,000 = 1,476,000$$

۴- اقلامی که باید به حساب کنترل سریار توزیع و فروش، بدھکارشوند به صورت زیر محاسبه خواهند شد.

$$\text{ریال دستمزد غیرمستقیم توزیع و فروش} = 8,000,000 \times \%25 = 2,000,000$$

$$\text{حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرما} = 2,000,000 \times \%20 = 400,000$$

$$\text{حق بیمه بیکاری} = 2,000,000 \times \%3 = 60,000$$

حساب کنترل سریار توزیع و فروش معادل مبلغ ۲,۴۶۰,۰۰۰ ریال بدھکار می‌شود که عبارت از حاصل جمع

اقلام زیراست:

ریال $٢,٤٦٠,٠٠٠ + ٤٠٠,٠٠٠ + ٦٠,٠٠٠ = ٢,٩٠٠,٠٠٠$

تذکرہ: اگر دستمزد ناخالص شامل دستمزد ایام مرخصی نباشد. باید دستمزد ایام مرخصی به آن اضافه شود تا دستمزد ایام مرخصی نیز مشمول حق بیمه های اجتماعی و حق بیمه بیکاری و سایر عوامل مربوط به دستمزد قرار گیرد.

ج) ثبت های مربوط به پرداخت دستمزد و هزینه های وابسته به آن:

۱- ثبت پیش پرداخت (مساعده) در تاریخ ۷/۱۵

۱,۴۰۰,۰۰۰	۷/۱۵ پیش پرداخت دستمزد
۱,۴۰۰,۰۰۰	صندوق

ثبت پیش پرداخت حقوق و دستمزد به کارگران

۲- ثبت های مربوط به سایر پرداخت ها

۱۵,۱۳۰,۰۰۰	۸/۱ حقوق و دستمزد پرداختی
۱۵,۱۳۰,۰۰۰	صندوق

پرداخت حقوق و دستمزد مهر ماه کارگران

۱۸۰,۰۰۰	۸/۵ حساب صندوق اجرا
۱۸۰,۰۰۰	بانک

پرداخت بدھی کارگران به صندوق اجراء طی چک

۲۲۰,۰۰۰	۸/۱۴ شرکت تعاونی کارگران
۲۲۰,۰۰۰	بانک

پرداخت بدھی کارگران به شرکت تعاونی طی چک

۲۵۰,۰۰۰	۸/۱۹ وام مسکن کارگران
۲۵۰,۰۰۰	بانک

پرداخت بدھی کارگران بابت وام مسکن طی چک

۱,۴۰۰,۰۰۰	۸/۲۰ حق بیمه های اجتماعی (سهم کارگر)
۴,۶۰۰,۰۰۰	حق بیمه پرداختی

۶,۰۰۰,۰۰۰	بانک
-----------	------

پرداخت حق بیمه های اجتماعی سهم کارگر و کارفرما و حق بیمه بیکاری طی چک

۴۲۰,۰۰۰	۸/۲۵ مالیات حقوق و دستمزد
۴۲۰,۰۰۰	بانک

پرداخت مالیات حقوق و دستمزد مهر ماه کارگران به وزارت دارایی طی چک

۴۰۰,۰۰۰	۸/۲۸ ذخیره دستمزد ایام مرخصی
۴۰۰,۰۰۰	صندوق

پرداخت دستمزد مرخصی استفاده شده به کارگران

الف) پرسش‌ها

- ۱- دستمزد تولیدی را تعریف کنید.
- ۲- مهم‌ترین دلایل مربوط به کنترل هزینه حقوق و دستمزد را نام ببرید.
- ۳- طبقه‌بندی دستمزد به چه منظور انجام می‌شود؟
- ۴- دستمزد مستقیم و دستمزد غیرمستقیم را با ارائه یک مثال تعریف کنید.
- ۵- ادارات کنترل کننده حقوق و دستمزد را نام ببرید. وظایف هر کدام را شرح دهید.
- ۶- زمان استاندارد و زمان عادی انجام کار را شرح دهید.
- ۷- کارت اوقات کار چه موضوعی را نشان می‌دهد و در چه شرایطی مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- ۸- دایره حسابداری بهای تمام شده به چه منظور از اطلاعات حقوق و دستمزد استفاده می‌نماید؟
- ۹- مهم‌ترین وظایف دایره حسابداری بهای تمام شده را نام ببرید.
- ۱۰- حقوق پایه را تعریف کنید.
- ۱۱- برای محاسبه حقوق و دستمزد باید چه اطلاعاتی در اختیار قرار گیرد؟
- ۱۲- مطابق قانون، فوق العاده اضافه کاری و شب کاری چند درصد علاوه بر دستمزد عادی است؟
- ۱۳- شرایط انجام اضافه کاری را توضیح دهید.
- ۱۴- کار روزانه و کارشبانه از چه ساعتی شروع و به چه ساعتی ختم می‌شود؟
- ۱۵- فوق العاده اضافه کاری بادرنظر گرفتن دلایل انجام آن به کدام حساب‌ها، بدھکار می‌شود؟
- ۱۶- مرخصی استحقاقی را تعریف کنید و مدت آن را بنویسید.
- ۱۷- به ازاء دستمزد عادی ساعت اضافه کاری کدام حساب، بدھکار می‌شود؟
- ۱۸- تعیین عیدی و پاداش کارکنان به عهده کدام سازمان است؟
- ۱۹- نوبت کاری را تعریف کنید و درصد مربوط به فوق العاده نوبت کاری را در شرایط و ساعت مختلف بنویسید.
- ۲۰- فوق العاده نوبت کاری به کدام حساب، بدھکار می‌شود؟
- ۲۱- به چه علت برای دستمزد ایام مرخصی و نیز برای عیدی و پاداش کارکنان از ابتدای دوره مالی ذخیره در نظر گرفته می‌شود؟
- ۲۲- دلایل افزایش بهای تمام شده محصول را در زمان مرخصی کارگران شرح دهید.
- ۲۳- دستمزد ایام مرخصی کارگران خط مستقیم تولید به کدام حساب، بدھکار می‌شود؟
- ۲۴- اوقات تلف شده را تعریف کنید.
- ۲۵- دستمزد اوقات تلف شده که به عنوان دستمزد مستقیم پرداخت می‌شود به کدام حساب، بدھکار می‌گردد.
- ۲۶- طرح‌های تشویقی را تعریف کنید و انواع طرح‌های تشویقی را نام ببرید.
- ۲۷- شرایط اجرای یک طرح تشویقی را توضیح دهید.
- ۲۸- طرح‌های تشویقی با چه اهدافی به اجرا درمی‌آیند. این اهداف را شرح دهید.
- ۲۹- کسو قانونی دستمزد را تعریف کنید و سه نمونه از آنها را نام ببرید.
- ۳۰- کسور اختیار (توافقی) دستمزد را با ارائه سه نمونه از آنها تعریف کنید.

(ب) پرسش‌های چهارگزینه‌ای

- ۱- مهم‌ترین هدف بکارگیری طرح‌های تشویقی دستمزد کدام هدف است.
- الف) پرداخت پاداش در مقابل صرفه‌جویی در هزینه‌های تولید
- ب) رسیدن به سطح استاندارد از طریق پرداخت دستمزد بیشتر
- ج) کنترل بیشتر هزینه دستمزد، با یکنواخت کردن هزینه یک واحد محصول
- د) افزایش نرخ ساعتی دستمزد، دربرابر کاهش تولید هر نفر ساعت
- ۲- کارگری که روز جمعه کار کند و در هفته روز دیگر را تعطیل نماید و روز جمعه جزء اضافه کاری او نباشد.
- دستمزد کار روز جمعه چند درصد روزهای عادی است؟
الف) %۲۴	ب) %۴۰	ج) %۱۴۰	د) ۱۰۰%
- ۳- تعیین زمان استاندارد برای ساختن یک واحد محصول از وظایف کدام دایره است؟
- الف) حسابداری حقوق و دستمزد
- ب) برنامه‌ریزی تولید
- ج) زمان‌سنجی
- د) کارگزینی
- ۴- اگر ساعات گردش کار یک کارگر نوبت کار، صبح و شب باشد، فوق العاده دستمزد او چند درصد بیشتر از کارگر غیرنوبت کاراست؟
الف) %۱۵	ب) %۴۰	ج) %۲۲/۵	د) %۱۰
- ۵- کدام گزینه، جزء کسورات است و حقوق و دستمزد محسوب نمی‌شود؟
- الف) بدھی کارگریه صندوق اجرا
- ب) حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرما
- ج) مساعدة
- د) حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر
- ۶- اگر مشتری قبول کند، فوق العاده اضافه کاری را بپردازد. مبلغ فوق العاده اضافه کاری به کدام حساب، بدھکاری شود؟
الف) کنترل سربار ساخت	ب) کنترل کالای در جریان ساخت
ج) کنترل سربار اداری و تشکیلاتی	د) کنترل سربار توزیع و فروش
- ۷- جمع آوری اطلاعات مربوط به اوقات کار انجام شده به وسیله یک کارگر، از وظایف کدام دایره است؟
- الف) حسابداری بهای تمام شده
- ب) ثبت اوقات کار
- ج) حضور و غیاب
- د) برنامه‌ریزی تولید
- ۸- کدامیک از هزینه‌های زیر دستمزد مستقیم تلقی می‌شود؟
- الف) دستمزد تعمیر کاران ماشین آلات کارخانه
- ب) دستمزد سرپرستان و مدیران تولید
- ج) دستمزد کارگران خط تولید
- د) دستمزد اوقات تلف شده به دلیل نرسیدن مواد
- ۹- زمان مجاز (زمان استاندارد) برای ساختن یک واحد محصول ۸ دقیقه تعیین شده و نرخ ساعتی دستمزد ۲,۴۰۰ ریال است. اگر یک کارگر در ساعت ۱۰ واحد محصول تولید کند. دستمزد استحقاقی وی با استفاده از طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم چند ریال در هر ساعت می‌باشد.
الف) ۰,۳۰۰۰ ریال	ب) ۲,۴۰۰ ریال	ج) ۲,۷۲۰ ریال	د) ۳,۲۰۰ ریال

۱۰- دریک واحد تولیدی در ابتدای دوره مالی، دستمزد مستقیم و دستمزد غیرمستقیم به ترتیب مبلغ ۸/۵۰۰/۰۰۰ ریال و ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال برآورد شده است. همچنین دستمزد ایام مرخصی مربوط به دستمزد مستقیم و غیرمستقیم به ترتیب مبلغ ۴۲۵,۰۰۰ ریال و ۴۵,۰۰۰ ریال برآورد گردیده است. اگر دستمزد مستقیم و غیرمستقیم خردادماه سال جاری دراین واحد تولیدی به ترتیب مبلغ ۷۰۰,۰۰۰ ریال ۱۳۵,۰۰۰ ریال باشد. ذخیره دستمزد ایام مرخصی چه مبلغ بستانکارمی شود.

- (الف) ۴۷۰,۰۰۰ ریال (ب) ۳۸۰,۰۰۰ ریال (ج) ۳۹,۰۵۰ ریال (د) ۳۰,۹۵۰ ریال

۱۱- دریک واحد تولیدی طی تیرماه سال جاری مبلغ ۲,۷۵۰,۰۰۰ ریال دستمزد مستقیم و مبلغ ۹۵۰/۰۰۰ دستمزد غیرمستقیم باید پرداخت شود. چه مبلغ باید به حساب هزینه بیمه‌های اجتماعی منظور گردد؟

- (الف) ۸۵۱,۰۰۰ ریال (ب) ۹۹۹,۰۰۰ ریال (ج) ۲۵۹,۰۰۰ ریال (د) ۷۴۰,۰۰۰ ریال

۱۲- دریک واحد تولیدی در ابتدای دوره مالی برای دستمزد ایام مرخصی کارگران از سیستم ایجاد ذخیره استفاده می‌شود. هزینه دستمزد ایام مرخصی مربوط به دستمزد مستقیم به چه حسابی، بدنه کارمی شود.

- (الف) به حساب کنترل کالای در جریان ساخت
 (ب) به حساب هزینه دستمزد ایام مرخصی
 (ج) به حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی
 (د) به حساب کنترل سربار ساخت

۱۳- کدامیک از اقلام زیر نباید از حقوق و دستمزد کارگر کسر گردد؟

- (الف) پیش‌پرداخت دستمزد
 (ب) حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر
 (ج) مالیات حقوق و دستمزد
 (د) ذخیره دستمزد ایام مرخصی

۱۴- اگر کارگری در مدت ۴ هفته جمعاً ۱۹۲ ساعت کار کند. اضافه کاری او دریک هفته چند ساعت است.

- (الف) ۸ ساعت (ب) ۴ ساعت (ج) ۱۶ ساعت (د) صفر

۱۵- کدامیک از عناوین زیر، جزء کسور قانونی حقوق و دستمزد می‌باشد؟

- (الف) اقساط وام مسکن
 (ب) مالیات بر حقوق و دستمزد
 (ج) حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارفرما
 (د) بیمه بیکاری

۱۶- دستمزد مستقیم عبارت است از:

(الف) حقوق و دستمزد تمام کارگرانی که به نحوی در کارخانه کار می‌کنند.

(ب) دستمزد کارگرانی که مستقیماً به ساخت محصول اشتغال داشته باشند.

(ج) دستمزد کارگران و سرکارگران و سرپرستان تولید.

(د) دستمزد کارگران و تعمیر کاران ماشین آلات تولید.

۱۷- کارگری در مدت دو هفته جمعاً ۱۰۰ ساعت کار کرده است و مبلغ ۱,۶۷۶,۸۰۰ ریال دریافت نموده، اگر نرخ ساعتی دستمزد او ۱۶,۰۰۰ ریال در ساعت باشد، فوق العاده اضافه کاری این کارگر در مدت یک هفته چند ریال است؟

- (الف) ۷۶,۸۰۰ ریال (ب) ۱۲,۸۰۰ ریال (ج) ۶,۴۰۰ ریال (د) ۳۸,۴۰۰ ریال

- ۱۸-** به ازای یک ساعت کار در شب، چند درصد به عنوان فوق العاده شب کاری به کارگر تعلق می‌گیرد، با توجه به اینکه کارگر نوبت کار نباشد.
- الف) %۴۰ ب) %۲۲/۵ ج) %۳۵ د) %۱۵
- ۱۹-** در صورتیکه حقوق و دستمزد سه ماهه اول دوره جمعاً مبلغ ۳,۸۱۰,۰۰۰ ریال باشد. و با توجه به اینکه نسبت عیدی و پاداش به جمع حقوق و دستمزد سالانه حدود ۱۷٪ برآورد شده است. چه مبلغی باید در پایان هر ماه به حساب ذخیره پاداش و عیدی منظور گردد.
- الف) ۶۴۷,۷۰۰ ریال ب) ۴۰۸,۰۰۰ ریال ج) ۲۰۴,۰۰۰ ریال د) ۲۱۵,۹۰۰ ریال
- ۲۰-** کارگری در مدت ۳۰ روز، ۲۱۰ ساعت کارانجام داده است. اضافه کاری او در این مدت چند ساعت می‌باشد. با توجه به اینکه این کارگر در این مدت چهار روز جمیعه تعطیل بوده است.
- الف) ۸/۵ ساعت ب) ۱۸ ساعت ج) ۳۴ ساعت د) ۴/۵ ساعت
- ۲۱-** کارگری در مدت یک هفته ۵۶ ساعت کارانجام داده است. و ۱۶ ساعت از کارعادی او از ساعت ۲۲ تا ۶ صبح روز بعد بوده اگر نرخ ساعتی دستمزد او ۵۰۰ ریال باشد. دستمزد استحقاقی وی چه مبلغ می‌باشد.
- الف) ۳۴,۴۰۰ ریال ب) ۳۳,۶۰۰ ریال ج) ۳۴,۰۰۰ ریال د) ۳۳,۲۰۰ ریال
- ۲۲-** اگر کارگری روز جمیعه کار کند و روز دیگری را به جای روز جمیعه تعطیل نماید. چند درصد به عنوان فوق العاده به او تعلق می‌گیرد؟
- الف) %۴۰ ب) %۱۴۰ ج) %۲۴۰ د) %۳۵
- ۲۳-** در مهرماه سال جاری در یک واحد تولیدی مبلغ ۴,۷۲۰,۰۰۰ ریال دستمزد مستقیم، مبلغ ۹۸۰,۰۰۰ دستمزد غیر مستقیم کارخانه، مبلغ ۵۶۰,۰۰۰ ریال دستمزد در قسمت اداری و مبلغ ۴۴۰,۰۰۰ ریال دستمزد در قسمت توزیع و فروش پرداخت گردیده است. حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر، چه مبلغ می‌باشد؟
- الف) ۱,۵۴۱,۰۰۰ ریال ب) ۱,۳۴۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۶۹,۰۰۰ ریال د) ۲۰۱,۰۰۰ ریال
- ۲۴-** دایره زمان‌سنجی یک واحد تولیدی زمان استاندارد برای ساختن یک واحد محصول را ۶ دقیقه تعیین نموده است. نرخ ساعتی دستمزد ۲,۳۰۰ ریال می‌باشد. دو نفر کارگر اولی در مدت ۸ ساعت ۸۸ واحد و دومی در مدت ۴ ساعت ۴۸ واحد محصول تولید نموده اند دستمزد استحقاقی هر کدام در ساعت چند ریال است. با توجه به اینکه در این واحد تولیدی از طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم استفاده می‌شود.
- الف) ۲,۳۰۰ ریال ب) ۲,۳۰۰ ریال ج) ۲,۵۳۰ ریال د) ۲,۵۳۰ ریال
- ۲۵-** در یک واحد تولیدی کارگران به صورت نوبتی کار می‌کنند. یک کارگر با نرخ پایه دستمزدی معادل ۴۴۰ ریال در ساعت، در مدت یک هفته ۴۴ ساعت به صورت نوبتی کار کرده در هفته مورد نظر نوبت کاری وی عصر و شب بوده است. دستمزد استحقاقی این کارگر در هفته مورد نظر چند ریال می‌باشد؟
- الف) ۲۱,۲۹۶ ریال ب) ۲۶,۱۳۶ ریال ج) ۲۲,۲۶۴ ریال د) ۲۳,۷۱۶ ریال

ج) مسائل

۱-۴- در کارخانه نور حقوق پایه کارگران ماهانه مبلغ ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال تعیین شده است. یک کارگر در طول یک ماه جماعت ۲۴۰ ساعت کار انجام داده.

۱- محاسبه نرخ ساعتی دستمزد این کارگر

۲- محاسبه مبلغ ناخالص یا دستمزد استحقاقی

۳- محاسبه فوق العاده اضافه کاری

۴- محاسبه حق بیمه های اجتماعی سهم کارگر و کارفرما و حق بیمه بیکاری

۵- ثبت آرتیکل های مربوط به دستمزد او

۲-۴- کارگری در مدت یک هفته جماعت ۶۸ ساعت کار انجام داده است و ۸ ساعت از کارعادی او در روز جمعه انجام شده و ۸ ساعت از کارعادی بین ساعت ۲۲ تا ساعت ۶ صبح روز بعد انجام شده. این کارگر غیرنوبت کاربوده و نرخ دستمزد ساعتی او ۱۸/۰۰۰ ریال در ساعت می باشد. مطلوبست: محاسبه دستمزد استحقاقی این کارگر.

۳-۴- اطلاعات مربوط به ساعت کار ۷ نفر از کارگران یکی ازدواج تولیدی شرکت تولید دارو در مدت دو هفته متوالی به قرار زیر است:

۱- تمام این کارگران نوبت کار می باشند.

۲- ساعت کار هر کارگر عبارت است از

کارگر شماره (۱) کار در صبح و عصر و شب

کارگر شماره (۲) کار در صبح و شب

کارگر شماره (۳) کار در صبح و عصر

کارگر شماره (۴) کار در صبح و شب

کارگر شماره (۵) کار در عصر و شب

کارگر شماره (۶) کار در صبح و عصر و شب

کارگر شماره (۷) کار در صبح و عصر

۳- نرخ دستمزد ساعتی هر کارگر مبلغ ۱۶,۲۰۰ ریال می باشد.

۴- این کارگران در مدت دوهفته اضافه کاری نداشته اند.

مطلوبست :

۱- محاسبه دستمزد عادی و فوق العاده نوبت کاری کارگران

۲- محاسبه دستمزد استحقاقی کارگران برای دوهفته کار انجام شده

۳- ثبت آرتیکل های مربوط در دفتر روزنامه

۴-۴- اطلاعات مربوط به کارکرد دوهفته متوالی ۶ نفر از کارگران شرکت خاور عبارت است از:

۱- نرخ متوسط دستمزد هر کارگر در ساعت مبلغ ۱۲,۶۰۰ ریال می باشد.

۲- اوقات تلف شده این کارگران در مدت دوهفته به ترتیب (۳، ۴، ۵، ۸، ۲ و ۶) ساعت است.

چنانچه از سایر کسورات حقوق و دستمزد صرف نظر شود.

مطلوبست :

ثبت مربوط به حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه

- ۴-۵-** دریک واحد تولیدی ۱۰۰ نفر کارگر مستقیماً در تولید مشغول به کارمی باشند و متوسط حقوق و دستمزد ساعتی هر کدام مبلغ ۹۸۰ ریال است. در مدت دوهفته ۲۰۰ ساعت از وقت این کارگران به دلایل مختلف تلف شده است.

مطلوبست :

ثبت روزنامه مربوط به حقوق و دستمزد دوهفته کارگران

- ۶-۴-** کارگران شرکت تولیدی نان رضوی به صورت نوبت کارمشغول به کارمی باشند.

اطلاعات مربوط به یکی از دوایر تولیدی این شرکت که دارای ۹ نفر کارگر است، به صورت زیر اعلام شده است. این اطلاعات مربوط است به چهار هفته متوالی دی ماه سال جاری.

نرخ دستمزد هر نفر	زمان انجام کار	شماره کارگر
۹۰۰ و ۸۰۰ ریال	صبح و عصر	۲۱
۶۰۰ و ۷۰۰ ریال	صبح و عصر و شب	۴۳
۷۰۰ و ۵۰۰ ریال	عصر و شب	۷۵ و ۶۰۶
۱,۱۰۰ و ۱,۰۰۰ ریال	صبح و شب	۹۸

مطلوبست :

- ۱- محاسبه دستمزد عادی این کارگران برای چهار هفته

- ۲- محاسبه فوق العاده نوبت کاری کارگران برای چهار هفته

- ۳- محاسبه جمع دستمزد استحقاقی کارگران برای چهار هفته

- ۴- ثبت دستمزد استحقاقی کارگران در دفتر روزنامه

- ۴-۷-** اطلاعات مربوط به، حقوق و دستمزد کارگران ماشین سازی اراک در بهمن ماه سال جاری به قرار زیر است:

الف) دستمزد مستقیم بهمن ماه مبلغ ۲,۹۸۰,۰۰۰ ریال

ب) دستمزد غیرمستقیم بهمن ماه مبلغ ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال

- ج) ۶۰٪ از دستمزد غیرمستقیم در کارخانه، ۲۵٪ به قسمت اداری و بقیه در قسمت توزیع و فروش، به مصرف رسیده است.

مطلوبست : ثبت های مربوط به دستمزد در دفتر روزنامه

- ۴-۸-** در بخش تولید شرکت سهامی اترک، تعداد ۴۰ نفر کارگر هر کدام روزانه ۸ ساعت مشغول به کار می باشند. نرخ متوسط دستمزد هر کارگر در ساعت ۲,۴۰۰ ریال است و بطور متوسط هر کدام روزانه ۳۲ واحد محصول تولید می نمایند.

مطابق قراردادی که بین کارگران و کارفرما منعقد شده، اگر تولید روزانه هر کارگر به ۴۰ واحد برسد، نرخ متوسط دستمزد به ۳,۲۰۰ ریال افزایش خواهد یافت.

ضمیماً هزینه های ثابت کارخانه عبارتنداز:

ریال ۷۲۰,۰۰۰	۱- هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان کارخانه در هر ماه مبلغ
ریال ۹۰,۰۰۰	۲- هزینه حقوق مدیر و سرپرستان تولید روزانه
ریال ۱۰,۰۸۰,۰۰۰	۳- هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات
ریال ۴۵۰,۰۰۰	۴- هزینه عوارض نوسازی ماهانه

مطلوبست :

- الف) محاسبه هزینه تبدیل یک واحد محصول، بدون استفاده از طرح تشویقی
 ب) محاسبه هزینه تبدیل یک واحد محصول، با استفاده از طرح تشویقی
- ۴-۹- در شرکت تولیدی جهان از ابتدای دوره مالی عوامل مربوط به حقوق دستمزد برآورده شود. براین اساس پیش‌بینی شده که در پایان سال، معادل ۴۵ روز حقوق به عنوان عیدی و پاداش به کارگران پرداخت شود. در تاریخ ۶/۳۱ لیست حقوق و دستمزد شهریور ماه، مبلغ ۵,۹۰۰,۰۰۰ ریال حقوق را نشان می‌دهد. مطلوبست:
- ۱- ثبت عیدی و پاداش شهریور ماه کارکنان در دفتر روزنامه
 - ۲- ثبت لیست حقوق و دستمزد و پاداش و عیدی شهریور ماه در دفتر روزنامه
 - ۳- اگر ۵۰٪ پاداش سه ماهه کارکنان در پایان هرسه ماه به آنان پرداخت گردد، عیدی و پاداش پرداختی در دفتر روزنامه ثبت کنید.
- ۴-۱۰- دایره زمان‌سنجی شرکت تولید ابزار، زمان لازم برای ساخت یک واحد محصول را ۱۵ دقیقه تعیین نموده است. نرخ متوسط دستمزد ساعتی ۴,۸۰۰ ریال و سربارثابت کارخانه در هر ساعت ۱,۸۰۰ ریال می‌باشد.

مطلوبست :

- تنظيم جدولی که در آن از طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم براساس تولید ۳ واحد تا ۷ واحد در ساعت استفاده شده باشد.
- ۴-۱۱- در ابتدای دوره مالی جاری، جمع دستمزد مستقیم و غیرمستقیم شرکت سهامی شهرآورد مبلغ ۸/۴۰۰,۰۰۰ ریال برآورده شده است، که ۵۵٪ از این مبلغ دستمزد مستقیم و بقیه دستمزد غیرمستقیم است. ۶۵٪ از دستمزد غیرمستقیم مربوط به کارخانه، ۲۰٪ مربوط به قسمت اداری و ۱۵٪ مربوط به بخش توزیع و فروش می‌باشد.

نرخ دستمزد ایام مرخصی، برای دستمزد مستقیم ۴٪ و برای دستمزد غیرمستقیم ۳٪ برآورده شده است. اطلاعات بدست آمده از لیست حقوق و دستمزد کارگران در آبان ماه سال جاری بیانگرایین مطلب است که، جمع دستمزد مستقیم و دستمزد غیرمستقیم مبلغ ۷۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. و براساس درصدهای فوق، به قسمت‌های مختلف سرشکن می‌گردد.

مطلوبست :

- ۱- ثبت لیست حقوق و دستمزد آبان ماه در دفتر روزنامه
- ۲- در آبان ماه تعدادی از کارگران از مرخصی خود استفاده کرده اند و مبلغ ۸۴,۰۰۰ ریال بابت دستمزد ایام مرخصی به آنان پرداخت شده است.
- اگر حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی، در تاریخ اول آبان دارای مانده‌ای به مبلغ ۱۷۸,۰۰۰ ریال باشد. ثبت

پرداخت دستمزد ایام مخصوصی را در دفتر روزنامه بنویسید.

۱۲-۴- شرکت تولیدی نوبخت دارای ۳۵ نفر کارگر می‌باشد. این کارگران روزانه ۸ ساعت با نرخ متوسط دستمزدی معادل ۲,۰۰۰ ریال به کار مشغول می‌باشند. تعداد تولید روزانه یک نفر ۵۶ واحد است. در قرارداد طرح تشویقی که بین کارگران و کارفرما منعقد شده، اگر هر کارگر بتواند تولید روزانه خود را به ۶۸ واحد برساند متوسط دستمزد مبلغ ۲,۰۰۰ ریال در ساعت به ۲,۴۰۰ ریال در ساعت تغییر خواهد نمود.

هزینه‌های ثابت شرکت تولیدی در دوره مالی جاری به قرار زیر است.

هزینه استهلاک ماشین آلات در هر ماه	۲,۹۴۰,۰۰۰ ریال
------------------------------------	----------------

هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان در سال	۲۱,۱۶۸,۰۰۰ ریال
--------------------------------------	-----------------

هزینه حقوق مدیران تولید ماهانه	۲,۳۵۲,۰۰۰ ریال
--------------------------------	----------------

هزینه استهلاک ساختمان کارخانه در سال	۱۰,۵۸۴,۰۰۰ ریال
--------------------------------------	-----------------

سایر هزینه‌های ثابت ماهانه	۵۸۸,۰۰۰ ریال
----------------------------	--------------

از سایر عوامل مربوط به دستمزد صرف نظر شده است.

هر سال در محاسبات ۳۶۰ روز منظور شود.

در صورت لزوم تا دور قم اعشار محاسبه گردد.

مطلوبست :

محاسبه بهای تمام شده یک واحد محصول

۱- بدون استفاده از طرح تشویقی دستمزد

۲- با استفاده از طرح تشویقی دستمزد

تذکر: محاسبات انجام شده، به منظور محاسبه بهای تمام شده یک واحد محصول در هر دو وضعیت، در یک جدول ارائه گردد.

۱۳-۴- اطلاعات مربوط به ساعت کار ۷ نفر از کارگران شرکت سهامی کوشان در ۱۵ روز اول اردیبهشت ماه سال جاری، به قرار زیر است:

۱- کارگر شماره (۱) در این مدت ۸۸ ساعت کار عادی داشته است.

۲- کارگر شماره (۲) در این مدت ۱۲۰ ساعت کار کرده است.

۳- کارگر شماره (۳) در این مدت ۱۲۰ ساعت از کار عادی او روز جمعه بوده و روز دیگری را هم به جای جمعه تعطیلی نداشته است.

۴- کارگر شماره (۴) در این مدت ۱۲۰ ساعت کار کرده است، تمام کار عادی او بین ساعت ۲۲ تا ۶ صبح روز بعد بوده، ولی اضافه کاری عادی در ساعت ۶ صبح تا ۲۲ بوده، این کارگر غیرنوبت کار است.

۵- کارگر شماره (۵) نوبت کار بوده و گردش کار او در این مدت، صبح و شب بوده است.

۶- کارگر شماره (۶) نوبت کار بوده و گردش کار او در این مدت، صبح و عصر و شب بوده است.

۷- کارگر شماره (۷) نوبت کار بوده و گردش کار او در این مدت، صبح و عصر بوده است.

۸- نرخ ساعتی دستمزد این کارگران ۱۰۰,۲۰۰ ریال می‌باشد.

۹- چهار ساعت از کارعادی، کارگر شماره (۲) و ۶ ساعت از کارعادی، کارگر شماره (۳) به عنوان اوقات تلف شده منظور گردیده است.

مطلوبست :

۱- محاسبه دستمزد استحقاقی هریک از این کارگران

۲- ثبت مربوط به لیست دستمزد و تسهیم دستمزد، از کسور دستمزد صرف نظر شده است.

۱۴- زمان لازم برای ساختن یک واحد محصول در شرکت سهامی نوشاد $\frac{3}{3}$ دقیقه برآورد شده است. نرخ متوسط دستمزد روزانه هر کارگر مبلغ ۱۴,۴۰۰ ریال می باشد و سریار ثابت کارخانه در هر ساعت نیز مبلغ ۱,۸۰۰ ریال است.

مطلوبست :

تنظیم جدولی، که در آن طرح تشویقی پارچه کاری مستقیم براساس تعداد تولید ۱۷ واحد تا ۲۳ واحد در ساعت نشان داده شود.

۱۵- شرکت سهامی آذراب، اطلاعات مربوط به لیست حقوق و دستمزد اسفندماه سال جاری را به شرح زیر اعلام نموده است.

۱- جمع دستمزد مستقیم مبلغ ۸,۲۰۰,۰۰۰ ریال و جمع دستمزد غیرمستقیم مبلغ ۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال است.

۲- ۷۰٪ از دستمزد غیرمستقیم مربوط به کارخانه است و باقی مانده بطور مساوی بین بخش های اداری و توزیع فروش سرشنکن گردیده است.

۳- دستمزد ایام مرخصی مربوط به اسفند ماه مبلغ ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال است، که باید به جمع حقوق و دستمزد اضافه گردد.

۴- حق بیمه سهم کارگر $\frac{7}{7}$ ٪ سهم کارفرما $\frac{20}{20}$ ٪ و حق بیمه بیکاری معادل $\frac{3}{3}$ ٪ حقوق و دستمزد ناخالص می باشد.

۵- سایر کسور مربوط به حقوق و دستمزد عبارت است از:

مالیات بر حقوق و دستمزد	۲۰۰,۰۰۰ ریال	شرکت تعاونی	۲۵۰,۰۰۰ ریال
اقساط وام	۱۵۰,۰۰۰ ریال	صندوق اجرا	۴۰۰,۰۰۰ ریال
مساعده			۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۶- در اسفند ماه معادل مبلغ ۵۵۰,۰۰۰ ریال اوقات تلف شده وجود داشته است.

مطلوبست :

۱- ثبت عملیات مربوط به لیست حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه

۲- ثبت مربوط به تسهیم هزینه حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه

۱۶- لیست حقوق و دستمزد شرکت تولیدی ابتکار، در خردادماه سال جاری اطلاعاتی به شرح زیر را اختیار شما قرار می دهد.

۱- جمع حقوق و دستمزد، مبلغ ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است که ۷۰٪ آن دستمزد مستقیم و بقیه دستمزد غیرمستقیم است.

۲- از دستمزد غیرمستقیم، ۵۰٪ مربوط به کارخانه، ۳۰٪ مربوط به بخش اداری و ۲۰٪ مربوط به توزیع و فروش می باشد.

- ۳- مطابق قانون حق بیمه سهم کارگر ۷٪ و سهم کارفرما ۲۰٪ حقوق دستمزد می‌باشد.
- ۴- مطابق قانون حق بیمه بیکاری سهم کارفرمamعادل ۳٪ حقوق دستمزد می‌باشد.
- ۵- براساس برآوردهای انجام شده نرخ دستمزد ایام مرخصی برای دستمزد مستقیم ۵٪ و برای دستمزد غیر مستقیم ۳٪/می باشد. باتوجه به اینکه دستمزد ایام مرخصی کارگران در جمع حقوق دستمزد منظور شده است. وباهمان در صدهای اعلام شده به قسمت‌های مختلف سرشکن می‌گردد.
- ۶- عیدی و پاداش کارگران معادل مبلغ ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال در سال برآورد شده است.
- ۷- طی خردادماه جمیعاً مبلغ ۸۰۰,۰۰۰ ریال اوقات تلف شده وجود داشته است.
- ۸- در تاریخ ۳/۱ مانده ذخیره دستمزد ایام مرخصی مبلغ ۱,۶۲۰,۰۰۰ ریال می‌باشد و در تاریخ ۳/۱۰ به تعدادی از کارکنان که از مرخصی استفاده کرده بودند مبلغ ۷۵۰,۰۰۰ ریال بابت دستمزد ایام مرخصی پرداخت گردیده است.
- ۹- در ۳/۱۵ مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال مساعده به کارگران پرداخت شده است.
- ۱۰- سایر کسور حقوق دستمزد شامل اقلام زیراست:
الف) مالیات حقوق دستمزد مبلغ ۸۲۰,۰۰۰ ریال	
ب) بدھی کارگران به صندوق اجرا مبلغ ۴۱۰,۰۰۰ ریال	
ج) بدھی کارگران به شرکت تعاضی مبلغ ۳۷۰,۰۰۰ ریال	
د) بدھی کارگران بابت اقساط وام مسکن مبلغ ۶۴۰,۰۰۰ ریال	
- ۱۱- پرداخت حقوق دستمزد و سایر کسور به صورت زیر انجام شده است.
- ۱۲- پرداخت حقوق خردادماه کارگران ۳/۳۱
- ۱۳- پرداخت حق بیمه های اجتماعی سهم کارگر و کارفرما و حق بیمه بیکاری از حساب بانک ۳/۲۰
- ۱۴- پرداخت بدھی کارگران به شرکت تعاضی ۳/۲۲
- ۱۵- پرداخت اقساط وام مسکن ۳/۲۵
- ۱۶- پرداخت مالیات حقوق دستمزد به وزارت اقتصاد و دارایی ۳/۲۸
- مطلوبست :**
- ۱- ثبت لیست حقوق دستمزد خردادماه
 - ۲- ثبت مربوط به تسهیم دستمزد
 - ۳- ثبت های مربوط به پرداخت دستمزد و کسور مربوط به آن.